

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Sulaukėm Vilniaus gedulo 14-ųjų metinių!

1920 metais spalio 9-tą Lenkija ginklo pajėga išplėšė Lietuvai tikrąją jos sositę Vilnių ir trečdalį jos teritorijų.

Lietuvių tauta tą dieną laiko gedulo diena ir visais galimais būdais stengiasi parodyti pasauliui jai padarytą kruviną skriaudą ir ne-teisybę.

Tačiau gedulas nėra kokiu nors nusiminimu, desperacija ar rezignacija nuo savo teisių ir nuosavybių, tik didesnis susikaupimas, didesnė mobilizacija tautos jėgų atkovojuimui užgrobtos sositinės ir teritorijų.

Mes, Amerikos lietuviai, galime ir privalome prisidėti prie tos kovos moralėm priemonėm—protestais, reikalavimais atitaisyti prieš Kryžių ir didžiųjų tautų liudininkus pasirašytą Suvalkų sutartį; galime moraliai ir materialiai remti vilniečius, kad jiems palengvint okupantų jungą, plėst lietuvišką susipratimą da mažai susipratusiose nutautintose masėse.

Kiekvienoj mūsų kolonijoje turėtų gyvuoti, veikt ir dėtis prie bendros visos tautos akcijos Katalikų Federacijos skyriai (kurie taip pat yra ir Vilniaus Vadavimo skyriais) arba Vilniaus Vaduotės Są-gos skyriai.

Spalio 9-tos gedulą vertėtų minėti kiekvienoj lietuvių kolonijoje.

Federalė Patarėjų Taryba šiais metais jau antru kartą pareikalavo iš Federalės Rezervo Tarybos gražinti pinigų aukstinį standartą. Federalė Rezervo Taryba sako, kad Patarėjų Taryba kišasi ne į savo srities dalykus.

VARGONINKŲ SĄ-GOS VARDAN

Liūdna žinia iš Lietuvos pranešė apie ūmą kompozitoriaus prof. Juozo Naujalio mirtį, ir ypatingai sujaudino Amerikos Lietuvių R. K. Vargoninkų Sąjungos narius, su kuriais velionis palaikė tarpiausius ryšius, kaip Sąjungos veikėjas.

Todėl Sąjungos vardan, reikiu giliausiu užuojautu ir kviečiu visus narius prie vienintelio dabar galimo patarnavimo velioniu — gilios maldos už mirusio sielą.

Prasau Sąjungos provincijų sukviesti muzikus, su provincijos dvasiškosios sutikimu, pirmadienį, spalio 8 d., 1934, patogiausioje susiavėjimo vietoje ir rūpintis surengti iškilmingas egzekcijas už velionio dušią, kame dalyvautų visos apylinkės muzikai bei muzikos mylėtojai.

Lai Visagalis suteikia tam bažnytinės muzikos pirmakūniui amžiną šviesą!

Kun. J. Simonaitis, A. L. R. K. Vargoninkų S-gos Centro Dvasios Vadas.

Per šių metų pirmus septynis mėnesius iš Lietuvos išvežta įvairių prekių už 85 milijonus litų, o per tą patį laiką iš užsienio į Lietuvą įvežta už 81 milijoną litų. Per Klaipėdos uostą Lietuva įvežė 81 proc. svetimų prekių.

VARŠUVA. — Rugsėjo 30-tą mirė vienas iš turtingiausių lenkų — grafas Jokūbas Patočkis. Jis paliko daug dvarų su 150,000 akrų žemės, palocių, namų ir kitokių nuosavybių.

CHICAGO, Ill.—Rugsėjo 29-tą traukinių susitrenkime sužeisti 23 asmenys.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 40

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCT. 4, 1934

VOL.-METAI XVIII

J. E. VYSKUPAS MATULIONIS ATVYKO AMERIKON

(Telegrama)

Vyskupas Matulionis atvažiuoja Amerikon. Pasiekęs New Yorką spalio 2-ą, Svedų Linijos laivu "Kungsholm." Lydi kun. Mikšys. Po priėmimo vyksta Marijonų Kolegijon, Thompsonė. Pasirašo kun. J. Simonaitis

Kaip žinoma, J. E. vyskupas Teofilus Matulionis su kitais kunigais ir pasauliečiais grįžo Lietuvon iš Sovietų Rusijos pereinū metų spalio mėnesi. Sovietijos kalėjimuose ir tremtinių stovyklose jis labai daug iškenėjo. Neveltui jis vadinamas tikėjimo kankiniu.

Prieš karą J. E. vyskupas T. Matulionis buvo Petrapičio Širdies Jėzaus bažnyčios klebonu.

1923 metais bolševikai jį suėmė ir pasmerkė 3 metus kalėti.

HAUPTMANNŲ BYLA DOMINA VISUOMENĖ

NEW YORK. — Pereitą savaitę autoritetai vedė stropų tardymą ir tyrinėjimą kas link C. A. Lindbergh, Jr., užmušėjų ir ekstercijonistų, špikimo pinigų priėmėjų išaiškimo.

Suimtojo Bruno R. Hauptmann'o garžiausio pogrindy da atrado \$840.00 sumokėtų už Lindbergučio paliosavimą. Ten pat surasta mažas revolveris, kuris autoritetų manymu galėjo būt pavartotas vaikučio nužudymui; surasta vinių dėžutė, kurie būk atatinę vinims, kurios buvo pavartotos sukalmui kopėčių išvogimui pro langą miegančio vaikučio. Hauptmanno namo kambariuose atrado dr. Condon telefono numerį ir kitus užrašus, kurie autoritetams padeda sudaryt prieš Hauptmann'ą daugiau kaltinančios medžiagos. Tos medžiagos jau taip daug ir įtikinančios, kad autoritetai padėjo Hauptmanną po \$100,000 beila. Žinoma, jei kas už jį ir užstatytų tokią beilą ir iki teismo išliuosuotų iš kalėjimo, tai policija jį saugotų, kai "akies kelute."

Hauptmann'ui, tur būt, teks pereit New Jersey ir New York'o teismus. Jei bus prirodyta, kad jis pagrobė ir nužudė Lindbergučių, tai New Jersey stėjas jį padės į elektros kede, jį bus prirodyta tik ekstercijonistų gūgū viliojimo už špikimą (špikdymas), tai New York'o stėtas jam duos nuo penkių iki dvidešimt metų kalėjimo.

Sąryšų su Lindbergučio tragedija jau yra nubauti trys asmenys.

1932 m. gegužės 18-tą buvo areštuotas Norfolk, Virginia, laivų statytojas John H. Curtis. Jis pasakojo, kad turįs susisieki-mą su žmogvagiais ir galįs vaikūti išlaisvinti. Vėliau prisipažino, kad finansiški rūpesčiai jam sumaišė galvą ir jis griebėsi ekstercijonizmo. Tų pačių metų liepos 2-ą teismas jį nubaudė vienu metų kalėjimu ir sumokėt \$1,000 pinigais. Lapkričio 7-tą kalėjimo bausmę suspendavo, o piniginę bausmę \$1000 turėjo sumokėti.

Gegužės 16-tą, 1932 metais teismas nubaudė Gaston B. Means ir Norman T. Whitaker už konspiraciją išgauti iš Mrs. Edward D. McLean pinigų pažadant per ją sugrąžint Lindbergh'o sūnelį.

IŠ LUOKĖS MIESTELIO LIKO TIK 10 NAMŲ

Be pastogės apie 100 šeimų

Gaisras prasidėjo rugsėjo 11 d. naktį po 11 val. iš Natelio Už-garevičiaus gyv. namų turgaus aikštėje.

Kai gaisras buvo pastebėtas ir pakeltas triukšmas, lieponoj jau 4 namai. Vietinė gaisrininkų komanda su plintančiu į visas puses ugnies siaubu neįsteigė kovoti. Kovą pasunkino dar vandens stoka. Tada buvo duota žinia Kuršėnų ir Šiaulių gaisrininkams, bet kai jie atvyko, gaisras jau baigėsi. Tuo būdu iš viso miestelio belikė apie 10 namų. Sudegė dvi žydų sinagogos, žydų pradžios mokykla, valstinė, degtinės sandėlis, keilolika krautuvių ir k. namų. Katalikų bažnyčia liko. Gaisras daugiausia siautė apie turgavietę ir Tryškių, Kuršėnų ir Kapų gatvėse.

PALMERTON, Pa. — Rugsėjo 26-tą iš priežasties tirštų miglų įvyko automobilų susitrenkimas. Penki asmenys, iš kurių trys yra iš vienos šeimos, užmušti, vienas sužeistas.

PUSGALVIS NUZUDE MERGAITĖ

DETROIT, Mich. — Rugsėjo 26-tą atrado išniekintą ir nužudytą 11 metų mergaitę Lillian Gailaher.

Jos galva buvo permušta plaktuku, ant kaklo buvo smaugimo žymės. Kūną atrado įdėtą į mažą skrynją.

Policija ieško M. W. Goodrich, 26 metų amžiaus. Jis su savo žmona nuo liepos 10-tos gyveno apartamente, kuriame atrado nužudytos mergaitės kūną. Pasirodo, tas Goodrich už užpuldinėjimą moterų ir mergaičių yra jau baustas ir gydytas beprotinio ligoninėje. Autoritetai tyrinėja, dėl ko toks pusgalvis iš ligoninės buvo paliosuotas.

Lillian dingo rugsėjo 20-tą. Miss Gertrude Berg, apartamentinio namo savininkė, liudija, kad ji mačius, kaip Lillian įėjus į Goodrich'ų apartamentą, kuriame tuo laiku buvo du vyriškiai. Mergaitė pardavinėjo tikiėteliu savo mokyklos naudai.

NUBAUDE PLEŠIKUS

Karo lauko teismas Šiauliuose Mažeikių plešikus Straupį, Vaičių ir Kesminą nuteisė sušaudyti.

Striaupis ir Kesminas jau sušaudyti, o Vaičių mirties bausmė pakeista kalėjimu. Be to, kariuomenės teismas yra nuteisė sušaudyti dvarininkės Ordinaitės nužudytojus Skaminą ir Stankevičių.

Nuteistieji žmogždžiai buvo padavę malonės prašymus, bet jų prašymai atmesti.

ŠIURPI MEILĖS AUKA

Ukmergės apskrities Varžalių kaime rugsėjo m. 6 d. iš ryto rasta šulinyje prigėrusi ūkininko G. tarnaitė. Spėjama, kad nelaimingoji puolė į šulinį pati. Ji rasta tik naktiniuose baltiniuose. Rasta šulinį žemyn galva. Kojos kyšojo iš šulinio, nes šulinyje vandens buvo tik pusantro metro gilumo.

Velionė buvo 21 metų amžiaus. Jau penki metai ji mylėjosi su to kaimo vaikinu V., kuris ko-liais metais buvo už ją vyresnis. Šiais metais kažkas atsitiko... Bobutės pradėjo šnibžėti... Velionė ieškojusi vaistų, gėrusi įvairias žoles, vaikščiojusi pas "daktarkas." Kai vaistai "pamačijo," ji susirgo. Pasirgusi pas savo motiną apie savaitę, vėl grįžo pas ūkininką tarnauti. Čia ją užpuolusi meiluzio motina, gąsdinama skusti policinijai už abortą ir neva už jos sūnaus šmeižimą. Nežinia, ar garsinimų pabūgusi, ar apsvilymo graužiamas, nelaimingoji rado nusiraminią šulinį.

ISNIEKINĖS UŽSMAUGĖ 7 METŲ MERGAITĖ

ISLIP, N. Y. — Rugsėjo 8-tą Patrick Downey, 31 metų, prisipažino kriminališkai įžeidęs ir užsmaugęs 7 metų mergaitę Rita Lazzari. Mergaitės kūną atrado lauke.

Žmogžudys Downey yra dviejų vaikų tėvas.

Gyventojai, sužinoję apie tokį įvykį, labai jaudinasi. Policija žmogžudį saugo nuo onios kerštinio.

DAUGIAU PASITIKĖJIMO

Kuopų valdybos, organizatoriai mums rašo, kad, girdi, vajuš netaip sekasi, kaip kad turėtų sektis. Kalta bedarbė, ekonominis nepastovumas. Ginčo nebus, kad daugel tiesos pasakoma, tačiau neviskas. Kuriose kuopose yra veiklus organizatoriai, pasekmės užtikrintos, nors ir netaip žymios, kaip visi norėtumėm.

Stai, pavyzdin, Forest City, Pa., 2 kp. organizatorius J. Purickis jau turi 27 narius. O juk ir tenai ta pati bedarbė, kaip ir visur. Reiškia, p. Purickis pasi-tiki savo pasiryžime, už tai jam ir sekasi. Gražiai darbuojasi tai 253 kp. Steubenville, Ohio, 111 kp. Plymouth, Pa., 112 kp. Bridgeville, Pa., 100 kp. Chicago, Ill., 30 kp. Scranton, Pa. ir kitos.

Tulos kuopos žada, bet nusiskundžia. Ne visus, žinoma, ir nevienodai ir bedarbė palietė. Jeigu tik tvirtai pasiryšime, tai bus ir pasekmės. Tik po 5 naujus narius prirašytumėm kiekvienoje kuopoje, tai jau būtų didelė pažanga.

Tad lai nei vienos kuopos nesiras, kuri šiame vajuje nesidarbuotų narių gavime.

J. B. Šaliūnas, Sekretorius.

LIETUVOS DYDIS IR PADĖTIS

Lietuvos žemės plotas turi su viršum 80,000 kvadratinų kilometrų. Tačiau didelę dalį Lietuvos žemę yra lenkai okupavę. Tai Vilnius ir Vilniaus-Seinų kraštas.

Dabartinės Lietuvos vyriausybės valdomos žemės plotas tėra 55,659 kvadratiniai kilometrai, šiame skaičiuje ir autonomiškas Klaipėdos kraštas apima apie 2,417 kvadratinų kilometrų.

Lietuvos Respublikos sienos susiduria su Latvija, Sovietų Rusija, Lenkija, ir Vokietija. Vakaruose Lietuva prieina Baltijos jūrą, kurios ji valdo arti 100 kilometrų. Nors žemės plotas valstybė, tačiau Europoje yra dar 13 valstybių mažesnių už Lietuvą. Tai Estija, Danija, Šveicarija, Olandija, Belgija, Albanija, Europos Turkija, Dan-cigija, Andora, Liuksemburgas, Monako, Lichtenšteinas ir Latvija.

Šiuo metu nepriklausomoje Lietuvoje yra nepilni 3 milijonai gyventojų. Lietuviai sudaro 84%. Miestuose gyvena apie 15% bendro gyventojų skaičiaus, miesteliuose — 8.3%. O kaimuose apie 77%. Kaimuose 91% gyventojų yra lietuviai, gi miesteliuose lietuvių sudaro tik 57%. Gyventojų skaičiaus atžvilgiu Lietuva didesnė už kitas 11 Europos valstybių, tarp kitų ir už savo artimiausius kaimynus Lat-viją ir Estiją.

Lietuvoje moterų yra daug daugiau, negu vyrų. Mirimų skaičius neperdidžiausias, nors kaimo sąlygos šandien sveikatingumo atžvilgiu dar nelabai kokios. Kasmet Lietuvoje priau-ga apie 35,000 gyventojų.

Lietuvos klimatas nėra per daug šaltas, nei per daug šiltas. Vasaromis čia būna apie 20 laipsnių šilumos, o žiemą maždaug tiek pat šalčio. Atmosferos arba vandens kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrinta kasmet apie 6 centimetrus. Saulė per metus vidutiniškai imant Lietuvoje šviečia 1,774 valandas. Daugiausiai saulės šviesos gauna liepos mėnuo — 272 val., o mažiausiai sausio mėnuo — 40 valandų.

Lietuvos rubežiai jau galutinai nustatyti su Latvija ir Vokietija. Su Lenkija rubežių nustatymo klausimo dabar negali būti, nes lenkai turi pagrobę trečdalį Lietuvos žemių.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LAIKAS PERSIKELTI

Šie Vaikų Skyriaus nariai privalo persikelti augusių skyriuose, kitaip nustos būti Susivienymo nariais, nes jiems sukanka 16 metų amžiaus spalio mėn., 1934 m.

- 1 kp. Kučinskas Edvardas
- 1 " Markelionis Adolfas
- 5 " Buivydas Jonas
- 6 " Bagdonaitė Julijona
- 14 " Stulgaitis Pranas
- 17 " Jankauskaitė Adelė
- 28 " Janulevičius Edvardas
- 30 " Drazdauskaitė Zofija
- 69 " Malinauskas Jurgis
- 83 " Renskūnaitė Teofilė
- 83 " Renskūnas Kazimieras
- 115 " Šarkiūtė Anelė
- 171 " Ramanauskas Vincas
- 187 " Savickiūtė Veronika
- 200 " Liudvinavičiūtė Vitalija

LRKSA. CONN. APSKRIT. METINIS SUVAŽIAVIMAS

LRKSA. Conn. apskrities suvažiavimas įvyks sekmadienį, 1 val. po pietų, spalio 21, 1934, šv. Kazimiero lietuvių parapijos sve-tainėje, 339 Green St., New Haven, Conn.

Visos Conn. apskrities kuopos malonėkite prisijusti atstovams, nes yra metinis susirinkimas. Bus valdininkų rinkimas.

Vajaus laikas yra paskelbtas, tai reikės apskritai rengtis ir aptarti, kaip ir kas daryti naujų narių gavimui, kokie maršrutai rengti.

Taipgi bus raportai iš praėto organizacijos Seimo. Kurios kuopos dalyvavot Seime, tai atvažiavę delegatai išduokit raportus ir gautik apskrities skir-tais kelionės lėšas. Taipgi apskrities yra nutarimas, kad metiniam suvažiavime būt užprašyti, nes sveikimšaliams, išskirtinai Amerikos ir kitų kraštų lietuviams, labai suvaržytas darbo gavimas.

Apskr. rašt. A. J. Kaunietis

TRAUKINY ATRADO DU LAVONU

PARYŽIUS. — Liepos 27-tą traukinio, atvykusio iš Vintimille į Paryžių, miegamam kambary atrado du negyvus vyrus. Detektyvai išaiškino, kad vienas jų yra italas Rene Beltramine, kitas prancūzas Jean Aliberti. Detektyvai taip pat yra nuomėnės, kad prancūzas mirtinai nukovęs savo miegantį kompanijoną, po to pats atėmęs sau gyvastį. Dėl traukinio traukšmingo važiavimo, šuvių nesigirdėjo.

NOREJO PABEGTI — NEPAVYKO

Rugsėjo 22 d., Clevelande, iš Cuyahoga County kalėjimo norėjo pabėgti keturi kriminaliai nusikalte kalviniai: William Rooney, Carl Dubor, James R. Jones ir Arthur Williams. Jie slapta gautu ginklu priverė vie-ną šerifą atiduoti jiems kalėjimo raktus ir dar jį uždarė kameroje, o patys leidosi prie kel-tuvo — elevator; bet jų nelaimė, jie jo nesugebėjo operuoti. Tada jie leidosi trepais žemyn prie durų, bet jas rado užrakytas ir tuom syk vienas tarnautojas pastebėjęs juos. Prasi-dėjo kova. Kalviniai tapo grąžinti kalėjiman ir uždaryti į tam-sųjį kambarį.

FLEETWOOD, Anglija.—Rugsėjo 29-tą traukinių susitrenkime 14 asmenų užmušti, 100 sužeisti, iš kurių 50 sunkiai.

NEW BEDFORD, Mass. — Rugsėjo 30-tą netoli Naushon Island nusėdo dugnan laivas. 70 keleivių ir įgulos tarnautojų saugiai perėmė kiti laivai.

CONVOY, Ohio. — Rugsėjo 29-tą traukinių susitrenkime užmušti trys tarnautojai.

Prezidentas Roosevelt į naują Audejų Tarybą paskyrė tuos pačius asmenis, kurie sekmingai darbuojas plieno darbininkų Sąryšio Taryboj (Relations Board), būtent: No. Carolina Aukščiausio Teismo teisėją Walter P. Stacy — pirmsėdžiu, advokatą Henry A. Wiley ir darbininkų arbitratorių James Mallenbach iš Chicago.

Tarybos darba gerokai pasunkino ir darbininkų ramybė vėl sudrumstė kai kurių darbdavių nusistatymas nepriimt darban streikavusių darbininkų. Darbininkai pasitikėjo Prezidento Roosevelto ir Winant'o taryba ir jį pasiūlytu planu ir dėl to streiką atšaukė. Reik tikėt, kad pasiūlytū darbdavivai bus sudrausti ir darbininkų teisės bus apsaugotos.

Artinantis žiemai, vėl pastrė-jo Lietuvoje nedarbo klausimas. Atitinkamos Lietuvos įstaigos tuo klausimu jau susirūpino. Jos apsvartė priemones ir lėšas suorganizuoti viešiesiems darbams.

KEISTAS STUDENTAS

CAMBRIDGE, Mass. — Rugsėjo 27-tą į vietinę pagalbos ligoninę atėjo tulas chemijos studentas, John L. Bauer, 21 m., iš Pittsburgh, ir šaltai pasisakė pamėges nuodu, nuo kurių niekas jo gyvybės negal išgelbėti.

Kuomet vietos daktarai pradėjo darbuotis, pumpuot nuodus iš vidurių, Bauer jiems kalbėjo: "Bereikalo eikvovate laiką. Nuotus pasigaminau pats. Jų antidotai mokslui nėra žinomi.

Bet daktarai vis vien ėmėsi jį gelbėti ir išgelbėjo. Bauer atsisako pasiaiškinti, dėl ko jis norėjo mirti.

Lietuvių R. K. Susiv. Am. Oficialis Organas

GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 E. South Street, (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

NAUJA NRA VADOVYBĖ

Rugsėjo 25-tą generolas Hugh S. Johnson rezignavo iš National Recovery Act (N. R. A.) administratoriaus vietos.

Johnson jau anksčiau mėgino iš atsakomingsos vietos pasitraukti, bet Prezidentas nenorėjo jo atleisti ir žymiai pakėlė jo algą.

Šį kartą Prezidentas jo rezignaciją priėmė. Nors oficialiai rezignacijos priežastys neskelbiamos, bet nesunku jas suprasti. Tai pakilusi kritikų audra, pačių NRA viršininkų nesutarimai kilę tarp p. Johnson ir organizuotų darbininkų. Johnson andai apkalbino United Textile Workers uniją už sulaužymą sutarties paskelbiant audėjų ir verpėjų streiką. Organizotos darbininkijos tarpe tas sukėlė didelį aliamą ir reikalavimus atsistatydinti.

Rugsėjo 27-tą Prezidentas Roosevelt NRA vadovysten pastatė dvi tarybas. Veikimo nustatymo (policy) taryba sudarė iš administracijos oficialių su D. R. Richberg priesaky. Kiti oficialai: Sekretorius Ickes, Sekr. Per-

kins, AAA administratorius Chester Davis, Šelpimo administratorius Harry Hopkins. Ši taryba svarstys ir darys Prezidentui rekomendacijas šelpimo, viešų darbų, darbo ginču, industrijos, agrikultūros ir kitais reikalais.

I antrąją — administratyvę tarybą Prezidentas paskyrė du industrialistų atstovus — Clay Williams ir A. W. Whiteside, du darbininkų atstovus — Sidney Hillman ir Leon C. Marshall, ir prof. Walton Hamilton.

Priede to tarybų legaliais patarėjais paskyrė Blackwell Smith ir Leon Henderson. Išskyrus Marshall, visi kiti NRA tarybininkai yra surinkti paties Johnson'o ir turinti patyrimo NRA vedime.

Ateitis parodys, kaip sekis ir ką nuveiks nauja N. R. A. vadovybė.

Peorganizuotoj NRA vadovystėje vriausiu vadu pavilėka pats Prez. Roosevelt. Jis galės keist tarybu nuosprendžius, o nepatinkamus visai atmeti.

AMERIKOS VARGAI

(Pabaiga)

Depresija giliai įleido šaknis visuose kraštuose.

Čionai Amerikoje dedamos pastangos, kad nugalėtų depresiją. Kiek anksčiau buvo manyta, Amerika pirmoji nusikratys depresijos, bet tikrenybėje Anglija pralenkė Ameriką. Šiandie Anglijoje darbai daug geriau eina, negu kokį laiką pirmiau. Tuo tarpu Amerikoje, atsižvelgiant į milžiniškas pastangas, darbai ir biznis nesitaiso, kaip buvo laukta.

Pradžioje šios vasaros jau buvo žymiai pagerėję darbai ir biznis, bet vėliau ir vėl nusmuko.

Nėra abejonės, kad Amerikos valdžia deda visas pastangas, kad pagerintų biznį, ji eikvoja milijardus dolerių tam tikslui. Dažnai valdžia turi panešti daug nesmagumų, kuomet pastangos nu-eina ant vėjo.

Tarp gerųjų priemonių kartais įsiterpia visai netikslūs, net juokingi. Čionai keletą tų netikslių pastangų, kurias Amerikos valdžia vartoja pagerinti biznį, panagrinsiu.

Jau nuo keliata metų Amerikoje buvo jaučiamas kviečių ir vatos perteklius, tad jų kainos buvo labai žemos, ūkininkai mažai galėjo uždirbti juos pardavę. Valdžia sumanė sumažinti kviečių ir vatos auginimą tuo būdu, kad ūkininkai mokėtų atlyginimą už dalį neužsėto lauko kviečiais arba vata. Teoretiskai sumanymas atrodė gan gerai, ūkininkas nenukentės, kuomet neužsėtas laukas neš pelną, kviečių ir vatos perteklius sumažės, tuo būdu jų kainos pakils. Bet praktiškai svarstant tą klausimą visai kitaip atrodė.

Argi gudriai daroma mokant pinigų už tuščią lauką. Ūkininkas tokiu valdžios duosnumu paragintas gali visai užleisti savo lauką pūdymu ir reikalauti nuo valdžios atlyginimo. Gamta pasiskubino užbėgti valdžiai už akių. Šią vasarą vidurinis stėitus ištikio karščiai ir visus laukus pavertė pelenais. Tad šiemet vieton kviečių pertekliaus turime kviečių ir kitų augalų nedateklį.

Mano manymu, būtų gudriau pasielgti duodant ūkininkams nurodymus, kaip ir kuomi jie privalo užsėti savo laukus. Valdžios agronomai tuos nurodymus galėjo lengvai ūkininkams suteikti. Kviečių arba vatos perteklių valdžia galėjo supirkti ir šelpti bedarbius miestuose, tuo būdu ūkininkas būtų galėjęs lengvai parduoti kviečius, bedarbis žmogus būtų turėjęs duonos ir drabužių. Dabar valdžia eikvoja pinigų mokėdama ūkininkui už tuščią lauką ir sykiu šelpti bedarbius pinigais, tuo būdu pasidaro milžiniškos išlaidos, bet naudos iš to mažai.

Kitas pinigų eikvojimas įvyko statant tvenkinius (dam). Išemet Amerikoje statoma šešeta tvenkinių; tam projektui įvykinti asignuota virš 150 milijonų dolerių. Kyla klausimas: ko norima pasiekti tais tvenkiniais? Pagerinti žemės išdirbimą nėra prasmės, nes Amerikoje turime per daug geros žemės, kasmet užauga įvairių augalų perteklius. Lieka vienintelė išeitis, tai tvenkinius pavartoti elektros gaminiui. Bet ir čia prasilenkiama su gyvenimu. Privatinės kompanijos turi išvystyčius elektros tinklą taip, kad kiekvienas, kas tik nori, gali turėti pas save elektros įvie-

sa. Žinoma, elektra gaminama vandens jėga bus pigesnė už elektrą pagamintą gasu. Bet elektra ir dabar nėra brangesnė už kitus daiktus. Paprastai šeimyna per mėnesį suvartoja elektros už 2-3 dolerius, tad nupigines elektros keliolika centų per mėnesį visai nieko nereikia palyginant su kitomis šeimynos išlaidomis. Kuomet daugely vietų pradės gaminti elektrą vandens jėga, anglies suvartojimas vėl žymiai sumažės. Mainieriai tą greit pajus.

Pinigus, skirtus tvenkiniams statyti, galima buvo suvartoti tiltų statymui. Turime gerus kelius, bet vietomis yra juokingai siauri ir suirę tiltai. Statant tiltus daugiau darbininkų būtų gavę darbo, negu prie tvenkinių. Tiltų statyba būtų pareikalavusi daug plieno, ypač didesnių tiltai, tuo būdu būtų pagyvėjusi plieno pramonė. Gerai t tiltais, gerai keliais pasinaudoja žymi visuomenės dalis, tuo tarpu tvenkiniams pasinaudoja tie, kurie mėgsta meškerioti.

Apie kitus valdžios projektus neminėsiu, nes straipsnis būtų perilgas, bet kituose "Garso" puslapiuose plačiai aprašysiu Rusijos revoliuciją.

I FRONTĄ

Maloni, brangi Lietuvių Katalikų Visuomenė!

Lenkdami galvas ir reikėdami gilaus, nuosirdaus dėkingumo nuolatiniam savo Vadui Eucharistijoje už praicitų metų malonių gaumą ir pasisekimų darbė, rįžkimės šiais metais susiklausymu, vieningumu, drausme, autoritetu gerbimu būti dar uolesniais pasiaukojime savo Vado Tėvui, Vadui ir per Jį — mylimai savo Tautai.

Kiekvieno kataliko pareiga yra būti juomi. Lygiai — kiekvieno lietuvių pareiga — būti lietuviu. Lietuvių Katalikų Vyriausias Centras — Federacija yra atžymėta šiomis brangiomis lietuvių ir katalikybės ypatybėmis. Tai įrodyta daugelio metų nuveiktais nepaprastais reikšmės visuomeniniais darbais, nešančiais garbę Dievui ir Jo Sūnui ir aukštinačiais Lietuvių Tautos akyse tikslingai veikiančiais. Jos gerovei organizuotą lietuvių katalikų visuomenę. Šio darbo nuopelnas yra mūsų religiniai tautinės gyvybės garantai. Šiais metais mes ir vėl privalome atsimiti pareigas būti lietuviams katalikais tik ne iš pasivadavimo, bet iš darbų ir gyvenimo pavyzdžio.

Ant vietos stovėti nėra įmanoma. Žmogus turi arba tobulėti arba daryti šiuo žvilgsniu regėsa.

Neužtenka vien suvažiuoti kongresan ir ten užgirti gražiai skambančias, tikslias, mūsų visuomeniniam gyvenimui naudingas, sveikas rezolucijas. Reikia savo mintis ir širdis pakelti prie aktyvaus darbo. Malonūs Amerikos lietuvių katalikai — organizuoti ir pavieniai: vadai, dvasininkai ir pasaulionys, profesionalai, redaktoriai, veikėjai, vertelgos bei biznieriiai, amatininkai ir įvairaus darbo žmonės, sudarę mūsų visuomenę, meldžiu Jus visus atsimiti, kad A. L. R. K. Federacijos 24 kongreso rezolucijose telpusiose dienraščio "Draugo" rugpiūčio 28, 29 ir 30 dd. laidoje, o taipgi "Garse", "Darbininke", "Amerikoje" slepiasi sykiu mūsų kaip lietuvių ir kaip katalikų pareigos šiemetams. Šia proga nuosirdžiai kviečiu Jus visus organizuotai ir atskirai imtis uolauas, sutartino darbo — šių pareigų išpildymo. Taigi, i frontą!

Dr. A. Rakauskas, Federacijos pirmininkas

Šveicarijoje įvyksiamame mažumų kongrese, Vilniaus krašto ir rytprisių lietuvių atstovavo žymus lietuvių rašytojas filosofas dr. Vydūnas. Jis pasakė kalbą, apibūdinamą jo atstovaujamy kraštų sunkią lietuvių būklę po Vokietijos ir Lenkijos letenomis.

Apžvalga

KUR NUSISTOVĖS SLA. CENTRAS?

"Naujienos" praneša apie S. L. A. 7-tos apskrities, gyvuojančios Wyoming Klony, susirinkimą, įvykusį šių metų rugsėjo 23-čią. Remiantis "Naujienomis," minėtas susirinkimas priėmęs rezoluciją, kurios vienas punktų taip skamba:

"Toliaus nutarta persergėti SLA. Pildomąją Tarybą, kad centro rastiškai pakelti kaip šitai yra New Yorke, ir toliau jei SLA. Pildomąją Tarybą nenorės į tai atsivelti ir nepaklausys šito perspėjimo: šis suvažiavimas nutaria, įgalioja specialie šiam reikalui komisiją už dvidešimt (20) dienų nuo pasantimo šios rezolucijos Pildomajai Tarybai imtis legališkų žingsnių minėto reikalo sustabdymui ir pertraukti SLA. centro rastiinę į Wilkes-Barre, Luzerne County, Pa."

Tarp kitų išvadžiojimų, "Naujienos" pastebi:

"Bet centre kelti reikia, visai neatsižvelgiant į tai, ar ofisus bus greitai kraustomas, ar ne. SLA. centras šiandie yra oficialiai Wilkes-Barre'je. Bet tame centre tėra tik Susivienijimo iškaba, o sekretoriaus ofisus su visomis knygomis ir dokumentais randasi New Yorke. Vadinasi, New Yorke yra tikrasis SLA. centras.

"Taciau tokią padėtis yra priešiniga Pensylvanijos įstatymams, ir šios rezolucijos Pildomajai paduotųjų skunda valdžiai tai Susivienijimui būtų daug vargo (kaip anamet kad buvo Romos-Katalikų Susivienijimui). Taigi, kad tokių keblių organizacijai nepasidarytų, ir reikia oficiali centras (t. y. SLA. iškaba) kelti į tokią vietą, kur ateiityje numatoma laikyti tikrasis centras. Jeigu organizacija to nepadarys, tai vieną gražią dieną valdžia gali išbudyti jos visą ofisą į Wilkes-Barre, kur nė patys SLA. nariai seniai nenori, kad būtų centro rastiinė, ir spautuavė su organo redakcija."

Ta proga tenka pastebėti, kad šių metų SLA. seimas, įvykęs Detroit, Mich., dauguma balsų nutaręs centrą ir organą nukelti į Pittsburgh, Pa.

ZYDŲ EMIGRACIJA IS VOKIETIJOS

Dienraštis "Rytas" rašo:

"Vokietijos žydų socialinės apsaugos centro komiteto leidžiamu laikraščio pranešimu, Vokietijoje esą apie 120,000 galinėjų emigruoti žydų iki 30 metų amžiaus; jiems reikia surasti apie 60,000 darbo vietų."

"Pranešimo autorius darbo vietų skaičių atskiromis valstybėmis taip suskirsto: Palestina 16,000, Prancūzija 11,000, Anglija 3,300, J. A. Valstybės 7,000, Olandija ir Lenkija po 4,500 ir tt. Iki šio Vokietiją paliko jau 70,000 žydų."

PRANCŪZŲ ITALŲ SUSITARIMAS

"Trimitas" tuo klausimu rašo:

"Pirmai italų ir prancūzų santykiai buvo taip įtempti, kad daug kas bijojo karo. Bet šiemet tie santykiai pradėjo gerėti ir dabar tiek pagerėjo, kad italai ketina pasirašyti su prancūzais draugiskumo ir bendradarbiavimo pakta. Italus su prancūzais labiausiai suartino vokiečių bandymai pagrobti Austriją. Italai pamatė, koks didelis pavojus gresyt jiems iš vokiečių pusės, jei šie atsistatų Austrijoje. Todėl italai ir nusprendė jungtis su

prancūzais, kad bendromis pajėgomis sulaukyt vokiečius. Projektuojama sutartis turėsianti šitokius punktus: Prancūzija sutinka, kad Italija turėtų lygų kaip ir prancūzų karo laivyną Viduržemio jūroje. Lig šiolei prancūzai nenorėjo pripažinti Italams šitos lygybės. Abu kraštai bendradarbiauja politikoje ir palaiko kontaktą. Abu vienodai ginkluojasi. Abi šalys susitaria dėl politikos Vokietijos atžvilgiu ir neleidžia Vokietijai ginkluotis, reikalaujamos vykdyti Versalio traktato nuostatus. Taip pat abi šalys pasižada bendromis pajėgomis laikyti taiką."

Rugsėjo 10 dieną Kaune prasidėjo didžioji tarptautinė geležinkelių konferencija. Joje dalyvauja Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vokietijos, Čekoslovakijos, Italijos, Sovietų Rusijos ir Lenkijos atstovai, išviso 20 žmonių. Konferencijai pirmininkauja Sovietų Rusijos atstovas Pivovarovas. Konferencija svarstė kelisju pervežimą į Sovietų Rusiją ir atgal.

SUĖMĖ DU LENKŲ ŠNIPUS

Marijampolėje policija suėmė lenkų šnipą Artūrą Jaziorskį. Jis jau kelintą kartą buvo pasiųstas į Lietuvą atlikti tam tikrų uždavinių.

Kiek vėliau Kaune buvo suimtas ir jo agentas, A. Skabickas. Padarius krata, pas juos abu rasta kaltinančios medžiagos. Jaziorskis yra kilęs nuo Kybartų.

EX-PREZIDENTO HOOVERIO KNYGA

Buvęs Prezidentas Herbert Hoover išleido knygą, kurioje smarkiai kritikuoja dabartinio Prezidento Roosevelto "naująją politiką" (New Deal).

Hooveris, kaip ir kiti republikonų partijos vadai ir naujosios politikos kritikai, išrodinėja, kad jeigu ta naujoji politika bus tęsiama, ji pridarys šios šalies gyventojams materialės, moralinės ir dvasinės žalos.

Gaila, kad p. Hooveris ir kiti dabartinės administracijos kritikai neišaiškina, ko mūsų šalis būtų sulaukusi, jei ekonominis ir finansinis krizis — bankų, įvairių korporacijų bankrotai būtų taip tęsėsi, kaip prieš 1933 metų kovo 4-tą.

Aišku, kritikuot yra daug lengviau, negu dirbti ir gelbėti šalį iš vargo.

Belgija pergyvena sunku finansinį krizį. Valstvbės tarnautojų algos smarkiai nukapojamos.

J. August-Vaičiūniene KELYJE Į VILNIŲ

Begarbinant bočių šviesiasias dienas, Kas kelią į mūsų šventovę suras?.. Kas bokštus suvirpins, kaip Jericho sienas?.. Kam ugnys krūtinėj, o rankoje plienas... Jis džiaugias suleides į širdį nagus... Syppokis, jei brolio tau kraujas pigus... Sparnus juo aptėkš tau, ir amžiną žymę Tavieji vaikai jau nešios dar negimę!..

Kas kentė metus ir kitus perkentės! Nuskaidrinta siela skaisčiau dar spindės, Gailėsis pasaulis, kad teist pabijojo, Nors nuoskaudą matė ir tiesą žinojo... Dviveidi pasauli, argi nežinai, Kad auga iš kraujo nauji milžinai... Jau musa litaurai — girdėt po žeme... Ir pavergti kaulai nerimsta grabė... Ereli! ar tu jau, lyg milžinas, taip greit užmiršai, Ką žada spaudėjui tie skausmo lašai? Juk taip senenai, kaip tas prilenktas medis, Blaškeis tu po jungu, kaip vergas bežadis? Kelyje į Vilnių mes kantrūs, kietai... Nors žaivario vartai prieš mus užkelti.

SPALIŲ 9-TOS DIENOS IŠVAKARĖSE

Nors gerokas metelių skaičius nuo Vilniaus užgrobito jau prabėgo ir Lietuvai tame laikotarpy teko pergyventi įvairių momentų, milžiniškus darbus atlikti ir suvedus tų darbų santrauką mes matome, kad Lietuva atsiekė socialiai-kultūriniam ir ekonominiame gyvenime daug laimėjimų, bet spalio 9 d. sukaktuvės įrodo, kad Lietuvos išorinėje politikoje dar neatsiekti pagėdaujami rezultatai; dar neišpildyta užbriczoji tautos politinė programa.

Tų sukaktuvių išvakarėse, beanalizuojant sunkią nenuilstamą kovą, kurią tenka vesti lietuvių tautai, mes matome, kad diena po dienos, metas po meto užimtoji lietuvių, Vilniaus reikalų, pozicija aiškėja, kristalizuojasi, įgaudama pastovią teigiamą formą.

Kaip didžiųjų valstijų domiuojama Ambasadorių Konferencija išnešė sprendimą, kad Vilniaus klausimas laikomas galutinai baigtu, atrodė, kad visas pasaulis pasipriešino teisėtai lietuvių pretenzijai; susidarė įspūdis, kad lietuvių tauta, stipriai stovėdama tautinių interesų, pamėty istoriniiais, etnografiniais bei kultūriniais principais sargyboje, atsitolino nuo savo draugu; į lietuvius žiūrėta su savotiška panieka. Jiems suteiktas politinių trumparegių vardas, kurie nepermatė užsispyrimo ir griežto reikalavimo pasekmių. Net mūsų pačių tautoje atsirado tam tikras elementas, kuris pametęs pasitikėjimą tvirtino, jog tai bergždžias darbas, bereikalinga kova, tuščias energijos eikvojimas siekti to, kas, jų supratimu, nepasiekiamas.

Bet... keli metai Europos politiniame sukury atnešė nuostabių permainų. Ankstyvesni sąjungininkai stojo griežton politinėn kovon, o buvusieji prieštai sudarė draugingumo sutartis. Kas galėjo permatyti, kad amžiniai priešai lenkai ir vokiečiai susidraugautų; kad tradiciniai lenkų bičuliai prancūzai

los darbą sutrukdė, bet ji buvo vėl atgavinta 1920 metais. Šios muzikos mokyklos reikšmė buvo labai didelė. Joje sėmėsi žinių visi tų dienų vargoninkai ir kiti muzikos mylėtojai. Bažnytinė muzika Lietuvoje igavo kitokį pobūdį. Ruošdamas vargoninkus, Naujalis neužmiršo ir dainos. Jis gerai žinojo, kad daina tautiniam atsparumui turi labai didelę reikšmės. Tuo tikslu jis ragino savo mokinius organizuoti chorus, duodamas nurodymus, kaip juos vesti. Chorus organizavo ir pats vėlionis. Jo pastangomis slapta įkurtas "Dainos" draugijos choras suvaidino nemažą vaidmenį tautiniam atgimime ir buvo garsus net užsienioose.

Naujalis neužmiršo ir muzikos kūrybos. Jis pripuldamas komponavo melodijas, rašė kūrinius smuikui, fortepionui, orkestrui. Jis matė, kad yra savos muzikos didelis trūkumas ir stengėsi jį kiek įmanydamas papildyti. Bažnytinėje Naujalio muzikoje jaučiamas gilus religingumas, didelis rimtumas ir nepaprastas didingumas. Didinga jo yra ir kita muzika. Jo "Jau slavai sukilo," arba "Užtrauksime naują giesmę broliai" klausytoją pagaua, hipnotizuoja.

Naujalis dirbo visą savo gyvenimą. Ir dirbo ne tai ko norėjo, bet tą, ko reikėjo. Savo gausiu darbu jis didelę dalį lietuviškos muzikos spraugų užkaišiojo, duodamas muzikos menui liniją, padėdamas muzikos kultūrai pirtamosius pamatus. Jis ejo sėklą, o ta sėkla davė labai gražių vaisių.

Naujalis laidotuvėse, kurios buvo rugsėjo mėn. 12 dieną, dalyvavo didžiausios minios žmonių.

nuo jų atšaltų, kad bus prieita prie Pabaltijos Sąjungos realizavimo. Visu tų faktų akyaizdoj, Vilniaus klausimas, kuris kai kuriems atrodė nesveikos vaidentuvės padaras, kiekvienais metais vis aiškėja.

Jau šiandien net ir didžiųjų valstijų spauda ir atsakingi vyrai, kurie buvo senai Vilniaus klausimą palaidoję, pradeda tuo reikalu įdomautis, jį nagrinėti ir net pati Lenkija, nors ir nedrausiai, pripažįsta, kad lietuvių tautai reikalinga atlyginti už padarytas skriaudas, kad lietuvių tautos reikalavimai turi realų ir negingytinų principinių pagrindų; kad, esamas tarp Lietuvos ir Lenkijos status quo yra taisyntas. Atrodo, kad sureguliuojamas Vilniaus klausimo ir gramžinimas Lietuvai kas iš jos neketėtu būdu paimta yra vien tik laiko ir formos klausimas.

Kodėl įvyko tokių permainų; kodėl lietuvių tautos balsas jau bent dalinai suprastas.

Žiūrint į evoliucinį pasaulinės politikos vystymasi nesunku matyti, kad brutale jėga, kuri iki šiam laikui buvo vyriausias visų tarptautinių ginčų iščišimo faktorius, palaipsniui užeidžia vietą naujai teorijai — paremtai kilniais teisėtumo principais; kad tautų apsisprendimo reikalas vieton teoretinės doktrinos įgyja praktiškos reikšmės.

Tad ir šiose spalio 9 d. sukaktuvių išvakarėse atrodė, kad debesėliai, apgulę politinį krašto horizontą, pamažu nyksta, kad jau netolimoj ateity gedulo diena pamainysime ramius, trijų dienų diena, o tuo tarpu daugiau pasirizimo, darbo ir ištermės.

A. K.

A. A. PROF. JUOZAS NAUJALIS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32. Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
L. Simutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Stulgaitis, Vice-Prezidentas, 122 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Išdinininkas, 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
J. Joneika, Išdo Globėjas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Vencius, Išdo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass.
Vincas Krikščūnas, M. D., Dr. Kvotėjas, 21 Main St., Luzerne, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. Juozas Mačiulis, 8656 — 85th St., Woodhaven, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Yurgis Tomasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.
2. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
3. Jūbieta Paurazienė, 14030 Wark Ave., Detroit, Mich.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Vladas Palūpis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
2. Simanas Galinis, 115 Putnam Street, Scranton, Pa.
3. Saveras Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.
2. Tamas Seimis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.
3. Kun. Juozas Simonaitis, 214 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
2. Juozas Čekys, 8 Wood St., Pittston, Pa.
3. Vincas Miliuskas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.

POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IR ĮVAIRIŲ IŠLAIDŲ ĮSAKYMAI

ISRAŠYTI NUO LIEPOS 2 D. IKI RUGPIŪČIO 1 D., 1934 M.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists various individuals and their contributions, such as 35211 Marė Steponavičienė, 90 kp., 2 sk. pašalpa už 43 d. \$43.00.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists various individuals and their contributions, such as 35266 Jonas Gobis, 119 kp., 3 sk. pašalpa už 27 d. 40.50.

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

Table with 2 columns: Location and Amount. Lists various locations and their contributions, such as ELIZABETH, N. J. — 3-čios kuopos susirinkimas bus spalių 7-tą dieną tuoj po sumai. 22.00.

STEUBENVILLE, Ohio.—253 kp. susirinkimas bus spalių 7-tą dieną 3 val. po pietų L. B. K. svetainėje, 428 So. 7th St.
HARVEY, Ill. — 255-tos kuopos susirinkimas bus spalių 11-tą dieną 7:30 vakare pas finansų raštininką M. Sadauskas, 509—154 St., Harvey, Ill.
WILSONVILLE, Ill. — 264 kp. susirinkimas bus spalių 7-tą dieną kp. pirmininko A. Simino namuose.
BINGHAMPTON, N. Y.—270 kp. susirinkimas bus spalių 7-tą dieną 2 val. po pietų, Ukraičių svetainėje, 43-Downs Ave.
TAYLORVILLE, Pa.—272 kuopos susirinkimas bus spalių 7-tą dieną 2 val. po pietų.
PROVIDENCE, R. I. — 273 kp. susirinkimas bus spalių 7-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje. Malonėkite visi nariai susirinkti.
SAGINAW, Mich.— 274 kuopos susirinkimas bus spalių 7-tą dieną 12 val. poparpoje vietovėje. Visi malonėsite ateiti ir užsimokėti savo duokles.
NEWTON FALLS, O. — 284 kp. susirinkimas bus spalių 7-tą dieną 2 val. po pietų.
CANTON, Ohio.— 288-tos kuopos susirinkimas bus spalių 7-tą dieną 2:00 po pietų po num. 2240 Winfield N. E.
MIDDLEPORT, Pa. — 302 kuopos susirinkimas bus spalių 7-tą dieną pirmą val. po pietų V. Lazausko salėje. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti.
CHICAGO, ILL.
100 kuopos nariams
100 kuopos susirinkimo laikas pakeičiamas iš priežasties permainos bažnyčios pamaldy.
Prisicina būtinai permairnyt susirinkimo laiką, todėl vietovė kaip pirma būdavo po sumos, dabar bus 1-mą val. po pietų kas antrą mėnesio sekmadienį.
Sekantis susirinkimas, kuris įvyks spalių 14 d., pirmą val. p. p., labai svarbus, todėl prašoma, kad visi nariai-ės būtinai atsilankytų. Nepamirškite, kad vaizaus laikas, tatgi kiekvieno nario pareiga atsiesti ir prirašyti bent po vieną naują narį. Prie progos noriu priminti tiems, kurie turite paėmę Susivienymo aplikacijas, kad pripildę atsirašytumėte į sekantį susirinkimą, kad būtų galima pasiūsti centran sykiu su kuopos mokesčiais.
P. J. Čižauskas
CLEVELAND, OHIO
LABDARINGA CARD PARTY
Rengiama spalių 13 dieną p. Adelės Jokubauskienės namuose (Funeral Home), 6622 Edna Ave., prieš šv. Jurgio bažnyčią. Prasadės 7 val. vakare.
Card Party rengiama Jurgio ir Onos Smeičių naudai apmokėjimui jų narystės duoklių į L. R. K. S. A.
Minėti LRKSA. 142 kuopos nariai yra prispausti ilgy metų bedarbės ir nenori su Susivienymu persiskirti, kuriame priklauso jau daug metų.
Šį vakarą rengia jų draugai ir draugės. Visos pajamos eis apmokėjimui jų duoklių.
Ona Smičienė yra garsiausia pardavinėtoja bilietų įvairioms draugijoms ir daug pelno joms padaro, tai dabar numanu, kad Smičiai lauks visų atsilankymo ir parodymo simpatijos, kurios jie tikrai yra verti. P. G., koresp.
SHENANDOAH, PA.
4-to skuopos susirinkimas bus spalių 14 d., 1934 m., Valiukevičienės salėje, kampas W. Coal ir Gilbert gatvių, tuojaus po sumos.
Malonėkite skaitlingai susirinkti, nes turime savo kuopoj du mirusiu nariu, taipgi atsi- veskite naujų narių, nes dabar yra vaizus, tai labai gerai prirašyti į mūsų Susivienymą, nes priima be įsirašymo mokesčiais, tik tiesiog užsimokėti savo mėnesines duokles ir jau esi narys tokios didelės organizacijos.
Kviečia 4 kp. valdyba
40-tos kuopos susirinkimas bus sekmadienį, spalių 7-tą, pirmą val. po pietų, bažnytinėje svetainėje. Valdyba
EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus spalių 14-tą dieną 3 val. po pietų lenkų salėje, William Penn., Export, Pa.

ARĖJAS VITKAUSKAS

MARYTĖS PRANCUZAS

Langai buvo užšalę, bet viduje linksmai traškėjo šakalys ir nuo krosnies blastėjo ant sienos didelė šviesos dėžė. Senė Juodviršienė triušė apie krosnį. Du puodai buvo nukelti ir garavo, dar kažin kas virė tokio, nuo ko ėjo skanus kvapas.

Nestebėtina buvo toks ruošimas: namuose laukta Kalėdų, o šis buvo Kūčių vakaras. Marė Juodviršaitė gal būtų daugiausiai laukę Kalėdų, nes buvo sužuduota ir moterystė galėjo ateiti su advento pabaiga. Marė dabar buvo išėjusi pas kaimynę padėti virti ir motina laukė greitai jos pereinant.

Savotiškai gražu Palangoje žiemą, kai nėra sniego audros ir visa tylu. Toks buvo šis vakaras. Dūmai iš trobų aukštai kilo tiesiu stulpu ir, rodos, niekas nedrumstė katalikų žmonių sudaromos nuotakos. Miškuose kiūtėje puošnios eglaitės, iš sniego gilių patalų pasistiebusios. Tikrai buvo gera ir gražu, jeigu ne tie neramūs laikai.

Iš Rusijos gilumos, kalbėjo žmonės, traukėsi prancūzai. Palanga dar jų nebuvo mačiusi, bet kažin kas sakė, kad būtinai jie praeis ir pro čia. Nuo to laiko, kai buvo paimti su vežimais žmonės vežti kariuomenės daiktus, daugiau prancūzų nebuvo ir karo baisumai buvo tik iš pasakojimų žinomi. Pasakojo žmonės, kad prancūzai sudegino toli Rusijos gilumoje Maskvos miestą ir kad pagaliau turėjo iš jo pasitraukti, bet niekas nežinojo nieko tikra.

Marė turėjo kai ką atsiminti apie prancūzus. Ji šį vakarą, būdama pas nesenai ištekėjusią draugę, kalbėdama apie šį tą prisiminė, kad lauke šalta ir kad labai bloga prancūzams, jeigu tiesa, kaip sklido gandai, kad jie turi trauktis ir nėra gavę šiltų drapanų iš Prancūzijos! Marė gerai atsiminė vieną jauną prancūziuką, kuris puošniais rūbais pasirėdęs, ant vikraus arklio buvo sustojęs jų kieme, kai graži prancūzų kariuomenė žygiavo į Rusiją. Jaunas prancūziukas buvo galima sakyti dar beužsis, jis tarnavo žilstančio prancūzo karininko dalyje ir Marė gerai atsimena, kaip karį tėvas nesuprantama kalba dėl kažin ko piktai subarė savo sūnų, o šis stovėjo prieš tėvą išsi-
tempęs ir tik trumpai atsakinėjo. Paskiau jaunas prancūziukas, nuėjęs į daržinę prie savo arklio, nuosirdžiai ir vaikiškai verkė, o Marė, atnešusi arkliai pašaro, rado verkiantį ir norėjo jį paguosti, bet nežinodama kalbos negalėjo. Marė tuomet, — ji buvo gerasirdė, — prancūziuką pabučiavo ir tas pabučiavimas atėmė visą jauno kario liūdesį. Jis sugriebęs pabučiavo daug kartų jos ranką... Marė buvo nesmagu tą jausti, nes jeigu buvo arti vienų metų amžių, be to prancūzas buvo netik puošnus iš kario drapanų, bet ir galėjo būti aukštos kilmės, o Marė buvo paprasta lietuvaitė, našlės vienišė dukrelė...

— Šalta dabar vargšams prancūzams, jeigu tiesa, kad jie su vasarinėmis drapanomis nuo Maskvos turi trauktis per snieguotą kraštą!... su užuojauta atsidusus tarė Marė bičiulei ir Marės vaizduotėje atstovėjo tokis vaizdas.

Dideliu tamsiu miško keliu joja būrelis prancūzų. Arkliai apšarmoję, taikosi greitai paupti, išbadę, o raiteliai, susisupę į visokius skudurus, kad nepažinai, ar žmogus, ar baidyklė, abejingai linksi snaudžiančia galva ir nieko nesako arkliai... Iš miško pasigirsta šakų traškėjimas ir kojų trepsėjimas prisitariama užsisukusiu miško pramintu keleliu. Ateina augaloti rusų kaimiečiai su šakėmis ir dalgiais ant pečių, pamatę prancūzus prisiliečia prie medžio, bet baimės nerodo, mat, kad priešais jau nebegali šauti, — visi sustingę, — ir laukia, kol prijos: galvis nukirsti arba šake perdurti... Pasigirsta piktai kaimiečių balsai ir iš snaudulio ką tik pažadintos galvos nukrinta ant kelio, nudažydamos krauju sniegą... Vienam raiteliui nepataiko įdurti kaimietis, nešingš šake, ir raitelis nuvirsta nuo arklio, lyg tik tuomet pirmą kartą atsi-
peikėja ir išsigandęs ištraukia iš kažin kur sustingusias rankas, kurias ištiesęs į kaimiečius kažin ką kartoja prancūziškai...
— Pienburnis dar! Paleiskime, vyrūčiai, tą!... — sako vienas senas rusas kaimietis ir jį pasodina atgal ant arklio ir nurodo ranka į vieną pusę.
— Jeigu kiti nepaguldys vargšo, tegul sau kapstosi pas mamą į Prancūziją!... — tarė senas kaimietis.

Ant sniego palieka gulėti galvos, iš kurių viena yra tik atlenkta ant užpakalio, ir kaimiečiai nusiveda paklusnius arklius...
Marei baisu, jai pasidarė šurpu. Ji norėtų ir nedrįsta pasakyti, ką mastė, ką jautė dėl to vaiko prancūziuko, kuris gal kur žuvo Rusijos laukuose...
Paskutinis indas jau nukaistas ir padėtas ir Marė ruošiasi išeiti. Ūmai prie durų beldimas. Durs buvo užsklęstos. Kartą beldžia ir kitą kažin kuo kieta...
Išsigandusios moterys išbėga abi į priėngį ir girdi už durų nesuprantamą kalbą.
Nežinodama, ką daro, Marė griebė užsklęstą ir pro duris įvirto trys žmonės... Vienas taip ir nuvirto ant žemės... Nukrito kariška kepurė.
— Prancūzai!...
— Jėzau Marija!...
— Nieko nedarys, matai, kad sušalę žmonės!... — tarė Marė. — Aš pakviesiu dėdę, nebijo!... Marė išbėgo dėdės. Ji tikrai nebijojo. Bėg-

dama ji greitai pagalvojo, kad kaip koks priminimas buvo jos mintis apie jauną prancūziuką, apie kurį ji taip nesenai galvojo. Matomai, tie vargšai prancūzai jau buvo nebetoli, galvodami apie šiltą trobą ir poilsį, kai Marė galvoje tos mintys atsimušė, atėjusios iš lauko...
Dėdė nubėgo prancūzų ir moters žiūrėti, o Marė nubėgo namo.
Vos spėjo Marė peržengti slenkstį, kai motina sutiko ją:
— Maryte, svečias!...
Žodį "svečias" motina ištarė išgastusiai balsiai. Ant suolo, atvertęs galvą, sėdėjo prancūzas. Apšalusios kojos, į kažin ką įmuruotos, atrodė, kaip negyvo žmogaus. Prancūzas buvo užsimerkęs.

Marė pribėgo, nebijodama, prie keisto žmogaus ant suolo ir pažvelgė į veidą.
— Mama, bet tai tas pats jaunas kareivis raitelis, kuris pas mus buvo su tėvu!...
— Ar gi, Maryt, aš negalėjau žiūrėti!...
Tuo tarpu prancūzas atkiuto. Jis apsidairė pavargusiomis akimis, įtampai pažūrėjo viena kryptimi ir, matomai, išgirdęs motinos žodį, pašaukė:
— Maryt!...
Tas nuvargis, gal būtų sergančio, žmogaus, svetimoje šalyje, iš priešų nagų sprunkančio pašaukimas "Maryt!" palietė Marės jausmus ir visa gailėsio banga ūmai užliejo jos širdį... Pribėgusi prie prancūzo Marė pradėjo čiupinėti jam kojas, rankas, net nosį:
— Ar sušalai?!... Ar pavargai?!... Ar alkana?!... — ir glostė jo skruostus...
— Maryt! — vėl ištarė prancūzas ir silpnai paėmė Marės ranką, kurią prispaudė sau prie krūtinės...
Moterys paguldė nusilpusį kareivį, trynė šaltu vandeniu, klostė, bėgiojo. Vėliau davė gerti, šiek tiek valgyti... Ligonis, — jis tikrai jau juo buvo, — tikrai nestiprėjo, bet silpo. Matomai, perdidelis buvo nuovargis ir perbaisūs pergyvenimai, kuriuos jam teko pergyventi, nes jis visų krėtė drugys, jis ėmė klajoti... Marė sėdėjo prie jo guolio ir su gailėsiu galvojo apie tai, kas beliko iš to jauno vikraus prancūziuko, kuris tuomet žygiavo su tėvu į Rusiją.

Prancūzas kildėjo "Papa!..." lyg nuo ko gynėsi rankomis ir tarpais visai nutildavo, net Marė bijojo, kad tik nebūtų jam širdis nustojusi plakti... Taip praėjo naktis ir auštant prancūzas, vieną kartą nutilęs nebeatkiuto. Marė, kurios ranką prieš tai jis buvo suėmęs į savo, ištaręs klajonėje "Maryt!", pagaliau pajuto, kad ji pasidare šalta ir vos ištraukė savo pirštus iš sustingusio suspaudimo. Prancūziukas mirė.
— Mama!... — verkdamas sušuko Marė: — Jis — mirė!... — ir nesulaukiamai pradėjo kūkioti, į prancūzo pagalvį įsikniaubus...
Palaidojuos prancūzą, kažin kodėl Marė atsisakė tekėti už savojo... Pavasarį ji gražiai padabino prancūzo kapą. Žmonės kalbėjo, kad Marė dažnai lanko "savojo prancūzo kapą..."

NAŠLIŲ DAINA

(Kazio ir Jono)

Esam našliai mudu, Jonai,
Nelinksmi, kaip kiti ponai.
Sėdim liūdni sau greta,
Taip, kaip Leibus su teta...
O tai, o tai tai,
negerai gyvent našliams (2 kartą).
Bet jei mudu čia palauksim,
Tai ir valgyt tuojau gausim.
Tą gerai jau aš žinau,
Kaip tik šaukštus pamatau.
O tai, o tai tai,
gausim valgyt—bus gerai.
Ei tu, Jonai, ar matai,
Stovi bonkos ir stiklai.
Žmonės mūsų nepamirš —
Po stiklelį mums pripirš.
O tai, o tai tai,
gausim gerti bus gerai.
Kaip po vieną mes ištrauksim,
Tai drąsos daugiau įgausim,
Tuoj pradėsime trepsėt,
Su bobelkom šokinėt.
O tai, o tai tai,
gausim šokti bus gerai.
Jonai, tu žinai gerai,
Kad mes abudu našliai,
Žmonės mūsų nepamirš,
Po bobelką mums pripirš.
O tai, o tai tai,
gausim bobas bus gerai.
Jieva, Rožė ar Barborė
Ir suves mums į porą.
Jos tikrai mumi mylės,
Dėl mūsų nieko negailės.
O tai, o tai tai,
gausim visko—bus gerai.
Tai laimingai mes gyvensim
Per plikes torielkom gausim.
O kaip mirsim jos gailės,
Dilgį ant kapo padės.
O tai, o tai tai,
tuomet mums bus blogai.

K. A. Karsokas

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

WASHINGTON DEPOT, CONN.

205 kp. nuomonė kas link Pagalbos Fondo

Mūsų Centras gerai žino, kiek narių jau turėjo apiešti brangią organizaciją dėl negalėjimo užsimokėti narystės duoklių.

Narys mokėjęs per keliatą metų, gal neišmėgęs nei mažos dalies pašalpos, dėl nedarbo ar kokių šeimyniškos nelaimės negalėjo ilgiau mokėti. Šešioms mėnesims prasilinkus gauna pranešimą iš Centro, kad jau esi išbrauktas dėl neužsimokėjimo duoklių.

Atsiranda narių, kurie mano, kad gaus pagalbos iš Centro, prašo paskolinti iš Centro dėl apsimokėjimo užsilikusių duoklių. Klausimas, ar gauna? Ne. Štai "Garso" Nr. 37 rugsėjo 13, 1934 m., 4 puslapy randame prašančių narių susėjimą dėl bedarbės. Pild. Komitetas neranda galimybės, todėl, kad Susiv. tam tikslui neturi fondo. Vienbalsiai.

Taigi, mes neturime kampinio ekmenas, kuris mūsų organizacijai labiausia yra reikalingas palaikymui narių. Tai pagalbos fondo.

Dabar laikas kuopoms laikant susirinkimus, renkant atstovus ir apskričių suvažiavimus įteikti šį įnešimą kas link pagalbos fondo. Tas klausimas turi būti rimtai svarstomas kuopų susirinkimuose ir apskričių suvažiavimuose, kad surasti būdą, kaip šį fondą įsteigti.

Dabar vajaus laike, norint prirašyti naujų narių, dauguma paklausia: O kas bus, kai aš dėl kokios priežasties negalėsiu užsimokėti? Pasakyk, kad po 6 mėnesių išbraukia, tai žiūrėk jau šalinas. Tas pats ir su jaunimu. Tokių klausimų daug gauni. Pasirodo, kad be pagalbos fondo narių skaitlius mažėja.

Jeigu narys paaukotų nors 10c, į metus, susidėtų graži suma. Tas daug narių palaikytų prie LRKSA. Visi jautūs turinti ar timo mielę.

Pagalbos Fondas katalikiškai organizacijai reikalingas. Mes nei vienas nesam kokie turtuoliai. Visiems gali būti reikalinga pagalba, vienam šiandien, kitam rytoj, o kur gauti, kad mes jos neturime.

Dabar laikas svarstyti ir vykdyti kuo greičiausia.

Al. Kriksčiūnas,
205 kp. rašt.

BALTIMORE, MD.

Spalių 14 dieną š. m. tuojaus po sumos bus mėnesinis, bet svarbus LRKSA. 13-tos kuopos susirinkimas.

Tat malonėkite kuo daugiausia dalyvausti susirinkime. Kadangi jau mažai laiko beliko dėl vajaus, tāt pasiskubinkit prirašyti naujų narių, kol nereikia mokėt įsirašymo mokesčio, nes vajui pasibaigus vėl reikės mokėti įsirašymą.

Taipgi atsiminkite, kad Susivienyme pigiausia apdrauda dėl 20 metų (Endowment), taip kaip taupumo planas. Ateikite į susirinkime ir pasiteiraukite.
Raštininkas

DR. V. MIKUTAVIČIUS

Minersville, Pa., Šv. Pranciškaus parapijos vargoninko Jono Mikutavičiaus sūnus.

Siomis dienomis Sons of Veterans name, Minersville, Pa., jis atidarė daktaro optometristo praktikos ofisą.

Naujas profesionalas dr. Mikutavičius yra baigęs šv. Juozapo aukštesniąją mokyklą ir Braun School of Music Girardville, Pa.; atsižymėjęs muzikoje, buvęs Girardville šv. Vincento ir Easton, Pa., šv. Mykolo parapijų vargoninkas ir choro vadas.

Besimokinant universitete jis buvo Newman klubo sekretorius, glee club solistu, graduantų komiteto viršininku ir apskritai buvo veiklus studentų veikimuose.

Visą metą buvo universiteto klinikos asistentu, taip pat perėjo šešių savaitių specialį vaserinį kursą.

Jis perėjo moderniškojo "Lighting for Seeing" instrukcijos, kurias dabar praktiškai vartoja savo ofise.

Dr. Vinco Mikutavičiaus ofisas yra įrengtas kuo geriausia. Jis yra LRKSA narys.

Naujam lietuviui daktarui vėlinam geriausios kloties!

LIETUVOS ŽINIOS

AVINIS UZMUSĖ MOTERĮ

Erzvilkas, Tauragės apskr. Sakiškių km. ūkininkas Greičius turį vienų metų aviną, nepaprastai stiprų ir piktą. Rugsėjo mėnesio pradžioje Greičiaus žmona kažkaip jį suerzino. Avinas, atsibėgęs, trinktelėjo jai ragais į šoną taip smarkiai, kad ji krito be sąmonės. Nuvežus į ligoninę, buvo padaryta skubi operacija, tačiau moteris mirė.

VAIKAI PADARĖ DIDELĮ GAISRĄ

Seduva, Panevėžio apskr. Nesenai Seduvoje buvo kilęs didelis gaisras, kuris padarė per 10,000 litų nuostolių. Aiškinant šio didelio ir galėjusio būti dar didesniu gaisro priežastį, pasirodė, kad tą viską yra padarę priežiūros žaisdami mažamečiai vaikai.

LIETUVOS GINTARAS PABRANGS

Chemikas Kranzė išrado būdą paversti gintarą skysčiu. Skystuoju gintaru galima padengti daiktų paviršius plonyčiu sluoksniu. Beregint gintaras kietėja. Manoma, daug gintaro bus naudojama pavandeninėms laivėms apsaugoti nuo jūrų vandens žalingos įtakos.

APIPLĖSĖ

Raguva, Panevėžio apskr. Kelly Raguva—Panevėžys iš Raguvos einantį ukmergietį Juozą Radzevičių šiomis dienomis užpuolė ir apiplėšė du nepažįstami plėšikai, etimdami 60 litų, vidaus pasą ir skrybėlę. Įvykis aiškinamas. Šioje apylinkėje tokių drąsių ir akiplėšikų plėšimų iki šiol nesigirdėjo.

VAIKAS PADEGĖ KLOJIMĄ

Seduva, Ruginiūčio 31 d. pil. Bliūmienės mažametis sūnus bežaisdamas padegė klojimą, pilną nekultų javų. Iš to užsidegė du gretimi gyvenami namai, kurių vienas visai, o kitas pusiau sudegė. Subėgus žmonėms ir vietos savanorių ugniagesių komandai su savo naujai įsigytu motoriniu siurbliu, gaisro išsiplėtimo pavojus buvo sustabdytas.

Rugsėjo 6 dieną antrą kartą turėjo susirinkti posėdinis Klaipėdos krašto seimelis. Tačiau skirtu laiku į posėdį atvyko tik 15 atstovų. Klaipėdos krašto statutas reikalauja, kad posėdis kvorumą sudarytų 20 atstovų. Tuo būdu antrasis Klaipėdos krašto seimelio posėdis neįvyko.

Medicinos mokslas tik tuomet galės būti šimtą nuosimčių naudame tokį aukštą idealą vykdyti. Priežastis tam yra gana daug, kurių nemažai mums žinomos, ir apie kurias čia nesigilinsiu dėl stokos vietos. Taipgi ir čia tas vargšas biedruolis negauna to, kas jam, kaip piliečiui, kaip žmogui turėtų priklausyti. Čia dar reikia pridurti, kad medicinos profesija daugiau auksa savo jėgų biedruomenės gelbėjimui, negu bile kokia kita profesija arba luomas.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

IŠTEKLIUS IR SVEIKATA

Rašo DR. S. BIEZIS, Gydytojas ir Chirurgas Chicago, Ill.

Gyvenimas šiame moderniniame amžiuje yra pusėtinai komplikotus ir reikalaujantis nemažai išminties bei pastangų, kad viskas pusėtinai sklandžiai slinktu. Užtat kiekviena turi būti sargyboje, kad bereikalingai nesuklumpus sveikatos dėsniams. Juo daugiau dėmesio kreipiama į tai, tuo mažiau susirgimų galima tikėtis ir atbulai.

Dabartinėje mūsų civilizacijoje, arba, geriau pasakius, dolerio gadyneje, yra vienas labai žalingas reiškinys, kad tas nelaimtas doleris darosi veik visagaliu. Kas pastarųjų daug turi, tam, taip sakant, visos durs atdaros. Tačiau biedniokas priverstas skursti visomis pusėmis. Gi šiuo pasauliniu depresijos metu didelė dauguma žmonių neturi kitokios išeities, kaip tik skurdžiausiai stumtis iš dienos į dieną. Tokios gyvenimo sąlygos negali neatsiliepti į jo bendrą sveikatos padėtį. Praktika tai patvirtina. Kaip žmogus gali tikėtis tinkamai pridaboti savo sveikatą, kuomet jo pilvas esti pustuštis ir gyvena nesantaringoje lūnelėje? Tai neįmanoma daiktas. Čia yra viena ekonominė problema, o ne medicinos bejėgumas. Tokios dabartinės būklės, aiškus dalykas, medikale profesija neužgieria ir niekad negalės užgirti. Iš kitos pusės ji yra bejėgė patenkinti čiai išrūsti taip milžiniškas ir painias ekonomines problemas, nors visados pasirūšusi prisidėti prie to visomis savo išgalėmis.

Turtingas turi pilnas galimybes naudotis visumu kuomi, ką tik žmogaus protas pagamina. Taigi ir sveikatos žvilgsniu jam

viskas pricinama. Iš to seka, kad jis gali sveikesniu gyventi, ilgesnio amžiaus sulaukti, o patitaikius susirgti, tai pasikviečia visą medicinos mokslą į talką, iš ko gali tikėtis geriausių pasėkų. Gi su biednuoliu visai kitokis dalykas. Kad ir jis žinotų ir mokėtų naudotis ko jam reikia, bet dauguma tokių reikalingų dalykų visai jam neprieinama. Tik ši apystova, bendrą kalbant, jam jau nelemia daug sveikatos, neigi gali prailginti jo amžių. Susirgus pats bando gydytis, nes taip pigiau parcina, kas niekadoms negali duoti laukiamų pasėkų. Atsikreipus pas gydytoją, pastarasis, matydamas vargingą padėtį, bando taupyti ir šen ir ten, kas irgi dažnai neišcina į gerą. Tokiu būdu tas vargšas pralaimi visur.

Tiesą pasakius, mes turime gerai suorganizuotus sveikatinumo departamentus, miestų, pavietų ir valstijų gerai įrengtas ligonines, ir taipgi miestavus gydytojus, kurių visų pareiga rūpintis biednuolių sveikata ir surisginti atsitikimais juos moderniausiai gydyti. Tai tokis jų tikslas ir net bandoma jį tinkamų aukštumoj išlaikyti. Kuomet reikia praktiškai susidurti, tik išimtiniais atsitikimais randame tokį aukštą idealą vykdyti. Priežastis tam yra gana daug, kurių nemažai mums žinomos, ir apie kurias čia nesigilinsiu dėl stokos vietos. Taipgi ir čia tas vargšas biedruolis negauna to, kas jam, kaip piliečiui, kaip žmogui turėtų priklausyti. Čia dar reikia pridurti, kad medicinos profesija daugiau auksa savo jėgų biedruomenės gelbėjimui, negu bile kokia kita profesija arba luomas.

REIKALINGAS VARGONINKAS

Geram muzikui, gera ir pastovi vieta. Salygos geros. Krepšitės pas: KUN. J. KUNDRESKAS Walnut and Dennison Streets, Luzerne, Pa.

PAIEŠKOJIMAI

PAIESKAU pusbrolio Antano Karaliūno, kuris paeina iš Aleksevičionos kaimo, Slavantų parapijos, Vėselių valsčiaus, Seinų apskrities. Girdėjau, kad gyvena Brooklyne. Jis yra sūnus Povilo Karaliūno. Turiu svarbų reikalą. Jis patis arba kas apie jį žino medžiui pranešti man. Antanina Karaliūnaitė-Krakauskienė, 138 Hillside Ave., Edwardsville, Pa.

LIETUVISKI BONAI

Mes mokame aukščiausius mokytojus. Nė parduok pirm negu pasiteiraut pas mus. Rašykite: KURT H. SCHURIG & CO. 50 Broadway New York

NEW YORK-KLAIPEDA

PER GÖTHEBURGA SVEDIA

SVEDU AMERIKOS LINIJA

Is Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Svediją. Ši kelionė jungia mūsų Atlantiko ir Klaipeidos ir Stockholmo tiesiog plaukioja pėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja mūsų naujas laivas "MARIEHOLM". Kelionės laikas 24 valandas.

ISPLAUKIA IS NEW YORKO

Kungsholm . . . . . Spalių 25
"Gripsholm" . . . . . Spalių 30
Drottningholm . . . . . Lapkr. 17
Gripsholm . . . . . Gruodžio 8

Krepšitės į vietinį agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 21 State St., New York, N. Y.

Nauja Galia Nusilpusiems Organams

NUGA-TONE stimuluoja nusilpusius organus. Tai puikus pilvui tonikas gerinas apetitą ir padeda maistui. Skatina plaukiamą svyru pilvą ir žarnose. Vidurių judėjimas pasilpuosiuoju. NUGA-TONE veikė ir širdį išsukia didesnę energiją jos įvairioms funkcijoms. Sveikstant po sunkios ligos, tai yra stebėtinai tonikas. Imkit NUGA-TONE šiandien. Pasiūtkrinkite šio toniko naują galia. Mėnesio tyrtymentas tik už Vieną Dolerį. Pasekos garantuotos arba pinigai grąžinami. Parduoda visai aptiekose.

Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL—Idealiu liuosotoja vidurių 25c. ir 50c.

A. L. R. K. VARGONINKŲ SA-GOS VALDYBA

Dvasios Vadas—Kun. J. Simonaitis, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
Pirmininkas—J. Brazaitis, 2225 So. Irving Ave., Chicago, Ill.
Vice Pirm.—A. Stauskas, 159 New York Ave., Newark, N. J.
Raštininkas—N. Kulyš, 1619 N. Damen Ave., Chicago, Ill.
Išdėminkas—R. Janušauskas, 2259 W. 107th St., Chicago, Ill.
Knygys—J. Brundza, 45 Havemayer St., Brooklyn, N. Y.

BALTIMORE, MD.

Nepaprastas Vakaras

Sekmadienio vakare, spalio 7, įvyksta nepaprastas vakaras. Tai bus taip vadinamas "Svyvos Kulelės Vakaras."

Programą išpildys Wyoming Klono juokdariai — džiindžiai A. Seporaitis, K. Sakočius, V. Račinskis, St. Sakočius ir Wyoming Klono dainininkė Mrs. Agnes Yarrow.

Visi atsilankę verčiau žinoti juoksis. Tat nepamirškite laiku susirinkti. Vakaras įvyks parapijos svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare.

Penktadienį, spalio 12, parapijos geradariai rengia kortų lošimo vakarą. Laimėję gaus gražias dovanas.

Sekmadienio vakare, spalio 14, parapijos choras ir draugijos rengia vadinamą pirmą alaus stiklo vakarinę.

Visi parengimai bus įdomūs. Nepamirškite atsilankyti. Vakarių įvyks parapijos svetainėje.

KORESPONDENCIJOS

IS LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

ELIZABETH, N. J.

Rengiasi prie Šv. Petro ir Povilo parapijos 40 metų sukaktuvių paminėjimo

Parapijos jubiliejinis komitetas turėjo savo antrąjį susirinkimą rugsėjo 19 d.

Is protokolo paaiškėjo, kad valdybą sudaro šie asmenys: Pr. Savickas — pirmininkas, K. Bernotas ir A. Drešeris—vice pirm., I. Brazinskienė — raštininkė, J. Matuza—finansų sekretorius, J. Gausys ir M. Gedminienė—išdėmintojai, kleb. kun. J. Simonaitis — išdėminkas, J. Žilėvičius ir D. Petručiūnis — lietuviškos spaudos korespondentai, advokatas J. Petrikas — anglų spaudos koresp.

Susirinkime nutarta su komiteto vadovybe surengti pirmą bendrą Šv. Vardo draugijos iškilmingą eiseną su orkestru ir vakare didelį bankietą. Visa tai įvyks spalio 14 d. Numatyta eisenos priešakyje nešti atitinkamą plakatą su pažymėjimu apie esantį mūsų parapijos 40 m. jubiliejų. Numatyta vartojamas eisenoje vėliavukės taipgi papuošti atitinkamu jubiliejinu užrašu. Pirkusieji bilietus į bankietą vėliavukės gaus dykai.

Daromos pastangos, kad šiais metais Šv. Vardo dienoje paradas Elizabetho miesto užsibaigtų prie lietuvių parapijos su palaiminimu ir atitinkamu pamokslu. Iki šiol visada užsibaigdavo prie Šv. Patricko — didžiausios airių parapijos Elizabetho.

— Lapkričio gale numatytas parapijos metinis bazaras. Pirmas bazaro reikale susirinkimas suauktas rugsėjo 30 d. po sumos parapijos svetainėje. Išrinkta istoriniam bazarui įvairios komisijos ir darbininkai.

Lapkričio mėnesį nutarta surengti vyrų draugijų jungtinį didelį parengimą parapijos mokyklos madaui.

— Gruodžio mėn., Advento laike, choras rengia didelį veikalą "Kražių Skerdynė" dalyvaujančių arti 100 vaidlių. Komitetas pagelbės bilietų platinime.

— Naujų Metų vakare, dalyvaujančių vyksupui, bus 7 val. vak. atitinkamos istorinės pamaldos su atitinkamu pamokslu, koncertine dalimi ir palaiminimu. Naujų Metų vakare, 40 metų atgal, buvo pašventintas pirmas kertinis akmuo Elizabetho pirmosios bažnyčios, taipgi vyksupui dalyvaujančių.

— Taip pat numatyta po Naujų Metų surengti iškilmingą istorinę vakarinę su atitinkamomis kalbomis ir paminėjimais.

— Nutarta jubiliejaus progą artinantis Naujiesiems Metams apšviesti bažnyčios bokštus su elektra. Taip pat surengti vietines parengimus vieną bendrą knygą su programa. Skelbimams rinkti bus paskirti atitinkami žmonės su klebono liudymais.

Bendrai imant, ūpas žmonėse labai pakilęs, reikia tikėtis — visuose komiteto numatytoose parengimuose bus didelis pasisekimas.

Artinantis minėtiems parengimams apie kiekvieną bus pranešama spaudoje smulkiau. Sekantis bendrojo komiteto susirinkimas bus spalio 17 d. parapijos svetainėje. Rap.

Pranskiečio ir Z. Cibitaitės. Jie turi surašyti visus tuos asmenis ir sukviesti juos į vieną bendrą susirinkimą. Apie 100 kopijų "Kražių Skerdynės" veikalo apsiėmė parengti mašinėlė: S. Pranskietytė, J. Bruzgiūtė, B. Biekšūtė ir da viena, kurios vardo neteko sužinoti. Choro rap.

Rugsėjo 20 d. buvo iškilmingos mišios už kun. Ed. Budrevičiaus sielą. Pamaldose dalyvavo visa eilė lietuvių kunigų ir keliolika setimtaučių. Iškilmingasis pamaldas atnašavo kun. J. Šeštokas. Ekzekvijaus giedojimo New Jersey ir New Yorko apylinkės vargoninkai. Mišijų laike chorą giedoję vargoninkai su mokyklos vaikučiais pakaitais. Žmonių buvo gana daug. Į visuos darė didelio įspūdžio. Po mišijų dvasiškiams svečiams užkandžius surengė kleb. J. Simonaitis, o vargoninkams p-nia Pavalkienė savo namuose. Svečias

Sodalicijos mergaitės taipgi smarkiai veikia. Aną sekmadienį ejo prie Šv. Komunijos visos organizuotai. Po to turėjo metinį susirinkimą ir išrinko naują valdybą: V. Nobučiuė—pirm., M. Lukšiuė — vice pirm., A. Kestyte — raštin., B. Tumutė—kasin. Nutarta už naujų narių prirašymą skirti dovanas. Nutarta spalio 11 d. surengti šokių parapijos svetainėje. Rengimo komisijon išrinkta: P. Akulioniūtė, A. Steponavičiūtė, T. Lukšiuė, T. Peckaitytė ir V. Akulioniūtė.

NAUJAS ADVOKATAS

NEW YORK CITY — Rugsėjo 26 d. Aukščiausiam New Yorko Teisme (Appellate Division, Supreme Court, Second Department) p. Kostas Rudminas Jurgėla sudėjo advokato (attorney and counsellor at law) priesaiką ir tapo New Yorko Baro nariu.

Adv. K. R. Jurgėla yra Petro ir Petronelės Jurgėlų sūnus, gimęs Elizabeth, N. J. Karo metu atsidūręs anapus vandenyno, jis 1916 m. pirmuoju mokiniu baigė Taganrogo (Ukrainoje) 2-klases miesto mokyklą ir pastojio į ištremtą Mintoaus gimnaziją, kurioje baigė 4 klases. 1918 m. pastojio į Vilniaus liet. gimnaziją. 1919 m. pavarasį savonoriu stoji Lietuvos kariuomenė ir tarnavo 2-je raitų žvalgų komandose (prie 1-mo pėst. pulko). Varėnos karo komendantūroje ir karo aviacijoje. 1923 metais organizavo Maž. Lietuvos Sukilimo būrį ir dalyvavo Klaipeidos atvadavimo kautynėse.

1924 m. grįžo Amerikon, 3 metus dirbo fabrikuose ir tarnavo Amerikos kariuomenėje. 1927 m. pradėjo tešti aukštąjį mokslą Columbia universitete. 1929 m. paskirtas Lietuvos' Gen. Konsulato New Yorko sekretorium, ir dirbdamas dienomis, vakarais mokindamasis, 1931 m. baigė Brooklyn Law School, St. Lawrence University, "Bachelor of Laws" laipsniu. 1932 m. išlaikė valstybinius Baro kvotimus ir š. m. birželio mėn. iš to paties universiteto gavo "Master of Laws" laipsnį.

Sunkiai dirbdamas ir mokindamasis, adv. Jurgėla betgi rado laiko rašinėti lietuviškai spaudai, veikliai dalyvauti Elizabeth, N. J. parapijos chore, 4 metus išbuvo Lietuvos Vyčių N. Y. ir N. J. apskr. pirmininku, veikė studentų rateliuose ir organizavot lietuvių veteranus.

Jo pavyzdingi tėveliai išaugino ir du kitu Lietuvos savonoriu: kapitoną Petrą V. Jurgėlą, gyvenantį Chicago, Ill., ir daktarą Julij P. Jurgėlą, gyv. Bay Shore, L. I., N. Y.

Naujam profesionalui velinam geros kloties!

DETROIT, MICH.

Gal nevisiems žinoma, kad Moterų Sąjungos centro pirmininkė M. Čižauskienė yra savininkė virš šimto metų senumo smuikos, kurią jos a. a. tėvelis atvežė iš Lietuvos arti 70 metų atgal.

M. Čižauskienė a. a. tėvelis Jonas Peleckis Suvalkioj vedė jaunutę Oną Radzevičiūtę ir tuoj po vestuvių buvo paimtas į kariuomenę, bet su savim pasiėmė ir smuikėlę, kurią jam dovanavo jo tėvelis jausdamasis jau per senas ją vartoti (nes per daugelį metų senasis Peleckis važinėjo po kaimus, kaip vestuvių ir vakaruškų muzikantas).

Jono žmonos tėvai buvo šiek tiek pasiturinti, visokiais būdais oandė ir galų gale pasisekė papiekti kariuomenės viršininkus, kad Jonas (nepalikdamas smuiką) drauge su seniai mirusiu Antanu Zigmantu turėjo progos iš kariuomenės pabėgti.

Kada dasigavo į Vokietiją, Jonas, pavaręs ir labai nuūdęs, žinodamas, kad jau paskutinį kartą atsisveikina su savo tėvyne, emė smuikėlą į ranką ir abu su Antanu ašaromis apsiplė, graudžiai užtraukė "Sudiev, Lietuva."

Atvažiavęs į Ameriką 1864 m., blaškydamasis po kolonijas, ilgesniama laikui apsigyveno Pittsburgh ir Shenandoah apieilinkėse, partraukė iš tėvynės savo žmoną.

Po kelių metų atvažiavo į Mt. Carmel, Pa., kur buvo vienas pirmųjų parapijonų šv. Kryžiaus lietuvių parap. Čia Peleckai užaugino nepaprastai didelę šeimyną. Marytė (p. Čižauskienė) viena iš 12 vaikų, tėveliui smuika griežiant, akompanuodavo vargonėliais. Tarp kitko grojant "Sudiev, Lietuva" nekartą M. Čižauskienės tėvelis susijaudinęs taip graudžiai apsiverkavo, kad nebuvo galima baigti.

Knygų Skaitytojų Dėmesiai

Gauta žinia iš Public Library viršininkų, kad daugiau nereikės mokėti 25c. už pasiskolinamą knygą, kaip pirmiau buvo daroma. Taipgi nereikia mokėti 3c. į dieną, kaip kurie mano.

Knygyno viršininkai ragina žmones dažniau lankyti į knygynus ir skaityti knygas. Lietuviškų knygų randasi centraliniam ir šiuose skyriuose: 2200 E. Davidson Road; School Craft branch; Bowen branch, West Vernor and Grand Blvd.; Richard branch, Grand River and Stoppel Aves.; Campbell branch, 6625 West Fort St.; Downtown Library, Gratiot and Farmer Sts.; Main Library, Woodward Ave. ir visuose kituose skyriuose Detroito sulig prašymo.

Detroito Ziedas

Darius-Girėnas Amerikonų Spaudoje

"The Detroit News" įdėjo tokią žinutę:

"It is fit that the government and people of Lithuania have set a day of mourning, and that the Lithuanians of Chicago and the United States should prepare for community obsequies. The flying world generally, and those interested in flying, which includes about everybody, will join, regardless of race, in honoring the memories of Darius and Girėnas as martyrs of the air."

The sad end came within only 400 miles of their destination, Kaunas, Capital of Lithuania. Though they perished tragically when near their goal, for distance spanned without a stop; as made, ranks among the longest on record. That, when so near the success and fame so courageously sought, death should strike them down, is deeply touching.

Ona Aksomaitienė

LAUKIAMO PAMINKLO REIKALAI

CHICAGO, Ill. — Rugsėjo 21 d. Darius-Girėno paminklo statymo komiteto susirinkime buvo svarstomi svarbūs paminklo ir fondo reikalai.

Dalyvavo fondo globėjai ir daugumas k-to narių, nes buvo patiekta paminklo fondo metinė apyskaita.

Fondo pirmininkas A. Kalvaitis patiekė visą fondo apyskaitą ir pranešė, kad jis rezignavo iš fondo globėjų ir kad fondo globėjai rugsėjo 21 d. ta proga rekomendavo į fondo globėjus paminklo pirm. adv. R. Vasiliauską ir k-to narį kun. I. Albavičių; visi fondo globėjai pasirašė deklaraciją apie paminklo fondo globėjimo, sunaudojimo tvarką ir fondo globėjų atsakomybę.

Be to, p. Kalvaitis paaiškino, kad pinigai teblai komi dviejose bankuose (lietuvių Metropolitan State Bank ir City National Bank and Trust Co. of Chicago). Pirmame yra \$4902.58, antrame \$1742.45, rankose \$7.60; iš viso fonde yra \$6652.63. Fondo globėjų žinioje yra dar premija už paminklo projektą skirti pinigai: adv. Ch. Kal (Kazlauskos) Warranty Tax certificate \$100 ir adv. A. Olio \$25 pinigais.

Fondo globėjai savo pirmininku išrinko L. Šimutį, kasininku J. Krotką, sekretorium kun. I. Albavičių, o kun. H. Vaičiūnas ir adv. R. Vasiliauskas yra kontrolieriai. Iš bankų pinigai gali būti išimti tik komiteto ir fondo globėjų nutarimu ir su fondo pirmininko Šimučio ir kasininko Krotkos parašais. Paminklo projektą ir vietą parinks komitetas ir fondo globėjai. Šimutis nurodė, kad p. Kalvaitis rezignavus buvo reikalas

Arėjas Vitkauskas Detroito Naujienose

Pereitą vasarą rašytojas Arėjas Vitkauskas viešėjo Detroito. Jis gyveno pas savo gimnaitčius pp. Medinius. Bevičėdamas Detroito gerb. rašytojas susipažino su Detroito veikėjais ir šio miesto apylinkėmis, aplankė miesto svarbesnes vietas ir tt. Iš Detroito rašytojas Vitkauskas išvyko savo laikinon buveinėn Chicago.

Ir štai rugsėjo 9 d. "The Detroit News" (didžiausias Detroito dienraštis) patalpino rašytojo Arėjo Vitkausko stamboką paveikslą ir gražų aprašymą apie jo darbuotę ir vizitą Detroito.

Mums lietuviams malonu rasti lietuvių paveikslus ir aprašymus angliškose laikraščiuose.

Šv. Jurgio parapijos išvažiavimas

Rugsėjo 23 d. "Birutės" daržė įvyko šv. Jurgio parapijos išvažiavimas.

Diena buvo labai graži, todėl ir žmonių nemažai privažiavo. Dalyvavo dauguma Detroito biznierių ir profesionalų.

Išvažiavimas buvo įdomus tuomi, kad šeiminiškės priekėpė skanių bulvinių blynų.

Išvažiavimo pelnas skiriamas daržo takų apmokėjimui.

Kaspų Aguona

pertvarkyti fondą, sudaryti visą fondo apyskaitą ir persiorganizuoti paskelbiant fondo globėjų deklaraciją, kuri skiria jiems atsakomybę ir nustato globėjimo tvarką.

Paminklo komitetas patvirtino p. Kalvaitio patiektą apyskaitą, priėmė jo rezignavimą ir patvirtino rekomenduotus du naujus fondo globėjus ir visų fondo globėjų pasirašytą deklaraciją. Čia pat šimutis priėmė banko knygetes, apyskaitą ir visus fondo dokumentus.

Susirinkimas kooptavo komitetą adv. A. Olij, kuris yra daug gelbėjęs Darius-Girėno skridimo ir dabar paminklo teisinio reikaluose.

Apsvarsčius įvairius reikalus, nutarta pirmiausia galutinai išrinkti paminklo projektą, kurį miesto valdžia patvirtins ir tada jau leis pačiam paminklui atitinkamą vietą parinkti. Su arkieškais tartis pavesta Šimučiu, R. Vasiliauskas (Vasalle) ir J. Spremdimai turės būti komiteto patvirtinti.

Komitetas pareiškė padėką konsului p. A. Kalvaitiui, kuris nemažai pasidaravo paminklo komiteto ir fondo reikalams.

Taipgi, dabar paminklo fondo globos L. Šimutis, kun. H. Vaičiūnas, kun. I. Albavičius, adv. R. Vasiliauskas (Vasalle) ir J. Krotkas.

Malonūs mūsų didvyrių paminklo rėmėjai aukas paminklo prašomi siųsti kasininkui: Mr. J. Krotkas, Darius-Girėnos Memorial Fund, 2201 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

K-to sekr. P. Jurgėla

NEWARK, N. J.

Atsisaukimas į Kražiečius

Kadangi šiais metais yra Kražių skerdynių 40 metų sukaktuvės, tai mūsų kolonijos jaunimas, vadovaujant šv. Cecilijos chorui, rengia didelį paminėjimą lapkričio 11-tą dieną, 7 val. vakare, parapijos salėje.

Tą dieną bus suvaidintas iš spaudos draudimo laikų gražus veikalas "AUŠRA." Matysit, kaip buvo branginama spauda 40 metų atgal, kaip žmonės dėjo savo gyvastis už spaudą.

Bus sudainuota daug gražių šių laikų dainų, bet išgirsit ir giesmę apie Kražių Skerdynes, kuri buvo parašyta tik po įvykių. Ten sako:

Šlovę gražią, vargus Kražių, vekdami giedokim,
Skausmus brolių nuo maskolių, graudžiai apraudokim.
Nakties vergas Klingenbergas su budeliais dūkstam
Jau aplietos šventos vietos šiltais kraujais rūksta ir tt.

Taipgi bus kalbų apibudinantių šį įvykį — lietuvių ir anglų kalbomis.

LEGIONO RĖMEJOS

BROOKLYN, N. Y. — Rugsėjo 27 d. Liet. Legiono Dariaus-Girėno posto ramovėje, 262 Humboldt St., įvyko lietuvių susirinkimas ir sudarytas moterų rėmėjų būrys (Ladies' Auxiliary) postui talkon.

Valdybon išrinktos: p-lė Stasė Jurevičiūtė vadove, p-lė Eleonorą Baktkaitę padėjėja, p. Elena Jurgėlienė sekr., p. Juzė Kasmočienė išdėm. Narėmis įstojo ponios S. Briedienė, E. Jovaišienė, E. Smitruviėnė ir p-lės E. Burgelytė, V. Klingaitė, O. Wemsreeder, A. Mankiūtė, A. Tumosaitė, N. Marozaitė, M. Juozapaitytė, B. Dromantaitė, M. Rimkūnaitė, B. Vaitkiūtė, M. Lisauskaitė, E. Jokubauskaitė, R. Gerveckaitė ir T. Sarapaitė.

Rėmėjos naudoja visiška savivaldyba, susirinkimus turės atskirai nuo posto, ir tikslas yra sukelti fondą legionierių uniformoms bei skraidymo mokyklai, parūpinti eilę pramogų ir sutikti 2-jo Legiono Seimo, kuris įvyks š. m. lapkričio 18 d., dalyvius. Susirinkimai bus laikomi kas mėnesį pirmąjį antradienį.

Spalių 16 d. 8 val. vakare postu bute įvyks specialis susirinkimas, gi 9 val. prasidės pramoga, kurioje dalyvaus rėmėjos, legionieriai ir draugai. Lietuvaites kviečiamos ateiti talkon.

E. Jurgėlienė

LIETUVIAI NUGALĖJO LATVIUS

Rugsėjo 9 d. Rygoje įvyko tarpvalstybinės Lietuvos ir Latvijos futbolo rungtynės.

Rungtynes laimėjo Lietuvos valstybinė komanda rezultatu 3:1.

Lietuvos sportas šiemet gražiai pasišovė į priešakį. Latviai yra nugalėti tenise, šachmatuose ir futbole.

Rungtynės buvo tokios gyvos ir įtemptos, kokių Rygoj dar nėra buvę. Futbolo žiūrėjo apie 4,000 žmonių.

Mes LRKSA. didžiuojamės — svetimų organizacijų nenorim.

Tadgi visi kražiečiai, kurie gyvenat šios apieilinkės kolonijose, kurie gal esate natę tą įvykį, arba buvę toj kovoj, esat labai kviečiami mums pakalbėti. Atsisaukite žemiau paduotu adresu.

Taipgi prašom, kad tą dieną niekas nieko nerengtu.

Rengimo komisija:
J. Ponelis, Jr.,
B. Paliešiuė,
K. Baltiūnas,
189½ New York Ave.
Newark, N. J.

LIETUVIAI NUGALĖJO LATVIUS

Rugsėjo 9 d. Rygoje įvyko tarpvalstybinės Lietuvos ir Latvijos futbolo rungtynės.

Rungtynes laimėjo Lietuvos valstybinė komanda rezultatu 3:1.

Lietuvos sportas šiemet gražiai pasišovė į priešakį. Latviai yra nugalėti tenise, šachmatuose ir futbole.

Rungtynės buvo tokios gyvos ir įtemptos, kokių Rygoj dar nėra buvę. Futbolo žiūrėjo apie 4,000 žmonių.

Mes LRKSA. didžiuojamės — svetimų organizacijų nenorim.

"DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražūs, tvirti aparai. Kaina tik \$1.35 su perantimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo adresu siųskite:

"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KARAS! 20-TO AMŽIAUS KARAS

ant žemės, ore, jūrose.

Durtulys grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artillerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos oro baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLONO parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražūs, tvirti aparai. Kaina tik \$1.35 su perantimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo adresu siųskite:

"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

KUN. V. VILKUTAITIS PAGRYŽO NUO ATOSTOGŲ

Rugsėjo 20 d. pagryžo šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Vincas Vilkutaitis iš atostogų. Tai bene pirmos jo gyvenime atostogos. Užtat jis jomis tinkamai ir pasinaudojo.

Kun. Vilkutaitis dviejų savaitėjų atostogavimo laikotarpį buvo nuvykęs į Quebec, Kanadą, tikslu susipažinti su Kanados prancūzų katalikų veikimu ir pamatyti pasaulio įdomybių. Jis ten patyrė, kad prancūzai yra tampaipri prisirišę prie savo kalbos, papročių ir tikėjimo. Jiems beveik prievarta brukamas anglikonizmas neranda pas juos vietos.

Kun. Vilkutaitis sako, kol gyvas bus neužmiršė to nuostabaus vaizdo, kokį jis matė St. Anne Beaupre, 25 mylios nuo Quebec. Tai yra Nukryžiuoto Jėzus atvaizdas, kurio apvalumas užima 365 pėdas aplink ir 35 pėdas aukščio. Žiūrint į tą nuostabų paveikslą, rodos, žmogus stovi tarp Jeruzalės ir Golgotos kalno. Piemenys žiūri pasilipę ant mūro. Paveikslas vaizduoja šimtų mylių tolumą. Artistas kuris tą paveikslą piešė, praleido daug metų bestudijuodamas tam vaizdai medžiagą Jeruzalėje. Jis ir šieji artistai dirbo per istisus septynis metus. Ši nuostabi vieta buvo protestonų su naikinta ugnimi — sudeginta. Bet dabar St. Anne Beaupre taip gražiai išbudavota, kad ji yra garsiausia stebuklinga vieta šiame naujame pasaulyje.

Kun. V. Vilkutaitis mėgsta tapybą, muziką ir apskritai visa tą, kas yra dailu, gražu, turi igimtą talentą. Jis dabar turi nupiešęs lab ir puikų šv. Panelės Aušros Vartų paveikslą, kuris savo gražumu parlenkia originalą. Kaip tapybos mėgėjas ir vyko ten, kur būtų galima pasistoti ateičiai inspiracijos ir vaizduotės.

Salip to, klebonas labai mėgsta ir tapybos artimiausią sesutę — muziką. Jis yra sulietuvinęs daug gražių giesmių prie šv. Panelės iš vokiečių giesmyno. Jis taipgi yra parašęs daug giesmių taip, kaip jas mūsų senovės žmonės giedodjo.

Rugsėjo 23 d. kun. V. Vilkutaitis pamokslui išsirinco labai gerą temą — girtuoklystę, kuri dabar yra labai išsiplatinus po visas tautas, nuo kurios nėra liuosi.

si ir mūsų broliai lietuviai. Jis sakė, nuo tos nuodėmės nėra liuosi ne paprasti žmonės, ne gydytojai, ne advokatai, o net ne patys kunigai. O juk žinome, kad su girtuoklyste bičiuliuojasi ir kitos ja giminingos nuodėmės, kurios viena su kita koja kojon žengia. Ir ištikro, jei kas naikina šalies, tautos, šeimynos ir pavienio žmogaus gyvenimą, — tai girtuoklystė. Ypač dabar, kuomet ne tik suaugę, bet jauni, o net ir merginos srebria tą nuodą ir mano, kad jis juos laimingais padarys, o tuo tarpu ne nepasijunta patapę alkoholizmo vergu, kuris užtemdo vartotojo protą, naikina sveikatos, stumia ir blogus įpročius ir iščiulpia sunkiai uždirbtus centus. Lietuvi, ypač jaunikaiti, saugokitės tos šmėklos, kol da ne-bervėlu.

SV. VALANDA

Rugsėjo 14 d. šv. Jurgio parapijoje prasidėjo šventoji Valanda, kuri būna kas penktadienį 7:30 v. v. ir tęsiasi apie valandą laiko. Tai yra didelis dvasinis atlyginimas už taip mažą žmogaus pusės pasitarimą. O vienok ar daug žmonių taja Dievo malone naudojasi? Motėdų da ateina pusėtinai būrelis, bet vyrų pusęj tesimato tik kelios žilos galvos. Kur tie 15 ūkštantieji? Kur mūsų jaunimas? Kur kiti suaugusieji? Kol sveikiti, linksminasi ir laukia tos valandos, kuomet juos graborius regyvas atvėš į bažnyčią paskuniniam patarnavimui! Nežaiskite per ilgai!

40 VALANDŲ ATLAIDAI

Spalių (Oct.) 9, 10 ir 11 d. bus šv. Jurgio parapijoje 40 valandų atlaidai. Bus svečių kunigų. Tėvas misionierius sakys pamokslą. Visi malonėsite įsilėmėti dienas ir pasinaudoti šia tepaprasta Dievo malone.

PATAISĖ VARGONUS

Du clevelandiečiai mechanikai xp. Nefčauskas ir Skukas da orieš Federacijos kongresą pataisė šv. Jurgio parapijos vargonus. Tai jau ne pirmą kartą jiedu tokiu būdu pasitaravo parapijai veltui. Todėl jiedviem priklausoma gražus ir didelis padėkos žodis. Klebonas, bažnytinis choras ir visi parapijonai jų už tai niekuomet neužmirš.

SV. JURGIO PARAPIJOS CHORAS

Šv. Jurgio parapijos choras, ypač pereitą vasarą buvo pušėtinai pakrikęs. Vieni atostogavo, kiti kitokių priežasčių dėliai nesilankė repeticijosna.

Bet dabar naujam vargoninkui V. Greičiui užėmus vietą užstos nauja perorganizavimo ir gyvyrio era. Po ant greitųjų atlikto Federacijos kongreso koncerto, kuris paliko svečiuose ir vietiniuose gana gražaus įspūdžio, tuoj imamasi už rimto darbo — organizavimo gero bažnytinio choro.

Ir štai rugsėjo 21 d. po šv. Valandos pamaldų suėjo choristai ir bažnytinę svetainę ir išsirinco I. Hollish iš Akrono kaip laikinį vakaro pirmininką išbal-savo naują choro valdybą, kurios pirm. išrinktas Antanas Kunigis, sek. B. Urbšaitis ir įžd. Mrs. Ona Mačiūtienė, baž. muz. 'nygininkė Misiūtė. Visi reikė oro nuėširdžiai darbuotis pagerinimui choro ir pastatymui bažnytinės muzikos ant gerų pamatų.

Nauji nariai bus priimami tik už atitinkamomis giedojimui kvalifikacijomis ir išsvermingi žmonės.

Kiek pasipraktikavę visi išsiskirstė su dideliais pasiryžimais.

DR. J. VITKAUS PAGERBIMAS

Rugsėjo 26 d. antradienio vakaruo Stonio restuarante pp. Čerakos ir Brazausko iniciatyva surengta šaunus bankietas pagerbimui uolauš vietos veikėjo dr. Jono Vitkaus.

Kadangi perankšta vieta, tai susirinko tik dalis jo draugų, apie 60. Buvo keturi jo kolegai gydytojai: dr. Kemešis, dr. Matulaitis, dr. Kazlauskas ir dantų gydytojas dr. Tamošaitis. Buvo taipgi adv. Mihelich su žmona, adv. Keršis su žmona, adv. Baliukonis, muz. Greičiai, "C. Z." leidėjas Sukys, inž. Žiūrys su žmona, p. Baltrukonis su sūnum, grab. Vilkeliai, Deraičiai ir daug kitų. Visi vakarieniės laiku ačiavo dr. J. Vitkui už jo medicinos ir lietuviybės dirvose nuveiktus darbus.

Vakaro toastmasteriu buvo gabus inž. P. Žiūrys.

MIRĖ

Rugsėjo 17 d. mirė a. a. Juozas Zinevičius, 49 m. amžiaus. Velionis priklausė prie kat. draugijų; jis buvo žinomas daugumai Clevelando lietuvių; a. a. Juozas buvo malonus žmogus ir su visais gražiai sugyveno. Jis paliko nuliūdime savo žmoną Marijoną, du sūnu — Juozą ir Joną ir tris dukreles — Alėsę, Marijoną ir Marcele.

A. a. velionis palaidotas rugsėjo 20 d., iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios ir nulydėtas į Kalvarijos kat. kapines. Laidotuvsė dalyvavo daug žmonių. Visais laidotuvių reikais rūpinosi Della Jakubauskienė, lietuvių graborė. Te būna jam lengva šios šalies žemė! Senelis

SV. JURGIO PARAPIJOS MOKYKLA

Šiuo mokslo sezonu prisirašė į šv. Jurgio parapijos mokyklą 240 vaikai. Mokina juos septinos seserys prancišketės, kuri dvi yra naujos: viršininė sesuo Angela atvyko iš Detroit. Ji mokina aštuntą skyrių ir sesuo Celeste — moko pirmą skyrių. Jų tikslas be religijos ir kito mokslo išmokyti vaikus lietuviškai skaityti ir rašyti. Rap.

ISVAZIAVO

Rugsėjo 24 d. gerb. Muliolių vyriausiasis sūnelis Juozas išvažiavo į Columbus, Ohio. Jis ten įstojo į Ohio State Universitetą. Jaunas Juozelis mano išėiti inžinierystės mokslus. Linkime jam užbriežtą siekį pasiekti su garbingiausiais pažymėjimais.

LINKSMAS VAKARAS

Rugsėjo 21 d., Lietuvių svetainėje, Jaunimo Kultūros dr. ja su rengė "card party" ir šokius. Publikos vakarą atsilankė apie keturi šimtai. Žinoma, daugiausiai jaunimo šokėjų.

O taip, buvo ir kazirinkny, kurie be pasigailėjimo kirtosi už dovanas, kurios buvo suteiktos prie kiekvieno stalo.

Už šio vakaro pasekmes padėkos žodis priklauso visiems nariams už parduvinėjimą iškalno įžangos bilietų, bet gal daugiausia komplimentų ir padėkos priklauso šio vakaro rengėjoms: p-lei A. Rakauskaitė, p-lei M. Trainauskaitė ir p-lei J. Užkuraičiai už jų sumanumą ir sugebėjimą taip gražiai ir sėkmingai surengti šį vakarą.

Šokiams grojo Al. Alekšos orkestras.

KONCERTAS

Spalių 7 d. Lietuvių svetainės direktoriai rengia didelį koncertą su šokiais svetainės naudai — josios pataisymui.

Jeigu mes patys, lietuviai nemersime savo įstatgos, tai iš kitų nereikia nei norėti.

Ir iš tikrųjų, mažo Markoni nedomino nei arkliai, nei kiti mažų vaikų žaislai. Jis būdavo laimingas, susidurdamas su fizikos reiškiniais. Fizika jį viliojo, ir palikę jis jai ištikimas ligi pat šių laikų.

Tėvas, matydamas tuos sūnaus gabumus ir palinkimus, nevaržė jo, o sudarė sąlygas, kad jis galėtų lavintis kaip tik šioje srityje. Jaunas Markoni mokinosi, pirma pas garsų fizikos žinovą profesorių Righy, o paskui ir pats. Besimokinant jis visas dėmesys nukrypo į telegrafiją, į elektrą ir jai jis paventė ne tik visą laiką, bet ir visas jėgas.

Pradėjęs tyrinėti elektros reiškinius, Markoni pastebėjo, kad šis dalykas dar mažai ištirtas, kad jis žmones dar galėtų nemažai nustebinti. Pirmas jo noras buvo visus išradimus, padarytus ligi jo dienu, pritaikinti žinių perdavimui ir kur norint, net į tolimiausias vietas, nenaudojant tam jokių vielų, nei kitų panašių įrengimų. Bevielis telegrafas tai jo išradimas.

Išradęs bevielį telegrafą, Markoni nesustojo vietoje, o vis dirbo ir dirbo, savo išradimą vis tobulino ir tobulino. Pagaliau, priėjo prie to, kad atrado, jog galima pasiųsti kur norint ne tik telegrafo ženklus, bet ir ištisus žodžius, ištisus kalbas ir tt., taip, kaip jos yra sakomos siuntėjo, natūraliai. Žinoma iš pradžių perduoti natūraliai garsus nekaip sekėsi, bet šiandien jau patys galime įsitikinti, kas yra atsiekta.

Šiandien radio yra naudojamas įvairiausiais susisiekimo bei susizinojimo tikslams. Šiandien be radio gyvenimas būtų daug liūdnas, nes taip skubiai perduoti žinias kitu kuriuo būdu nėra įmanoma.

Markoni dar gyvas ir vis savo srityje dar dirba.

SAKO, PRIIMSIA DAUG DARBININKŲ

Clevelando Fisher Body Co. menadžeris pareiškęs, kad neuž-lyso bus šaukiami į darbą visi atleisti darbininkai ir kad apie sausio mėnesį 1935 m. bus priimta daug daugiau naujų darbininkų, negu kad jų čia dirbo.

DU NUOŠOVĖ—PATS NUSISKANDINO

Rugsėjo 22 d., Williamson Buidinge, Abraham Knopp nušovė savo du draugu: B. Z. Levine ir Ernest Schwartz.

Jie visi trys buvo bendram bizny. Abrahamas gyvendamas kitame mieste sužinojo, kad biznis eina žemyn, tai jis atvažiavo į Clevelandą kaip didžiausias šerinkas, "parodyti" kaip reikia "biznį vesti".

Vieną nušovęs vietoje, o kitą mirtinai sužeidęs — pasislėpė. Bet Clevelando policijai pradėjus jo ieškoti ir laikraščiams daug rašant apie šią žmogžudystę, tai vargšas Abrahamas kelintoje dienoje nuėjo į Lake Erie ežerą ir nusiskandino.

Pas jį rado laišką, kuriame pasakyta, kad jis nusiskandinęs dėlto, kad nereikėtų po teismus tasytis.

VILIUS MARKONI

Guiglielmo (Vilius) Markoni gimė 1874 metais Griffone, Italijoje, netoli Bolonijos. Kartais atsitinka, kad didieji žmonės iš mažų dienų dažniausia būna negabūs, ar bent rodo palinkimą į kitus kuriuos dalykus, ar tuos, su kuriais paskui susidūrę, nuderba tiesiog nuostabių darbų ir pragarsėja. Markoni betgi nebuvo toksai, kaip kiti. Jis jau iš mažų dienų daugiausia mėgo įvairius mechanizmus, dar tik vos pavaiškėdodamas, daugumą laiko praleisdavo bedėliodamas ir besukindėdamas įvairius ratus. Tėvas iš anksto jau numatė, kad sūnus bus ne koks nors rašytojas ar dailininkas, o technikas.

Ir iš tikrųjų, mažo Markoni nedomino nei arkliai, nei kiti mažų vaikų žaislai. Jis būdavo laimingas, susidurdamas su fizikos reiškiniais. Fizika jį viliojo, ir palikę jis jai ištikimas ligi pat šių laikų.

Tėvas, matydamas tuos sūnaus gabumus ir palinkimus, nevaržė jo, o sudarė sąlygas, kad jis galėtų lavintis kaip tik šioje srityje. Jaunas Markoni mokinosi, pirma pas garsų fizikos žinovą profesorių Righy, o paskui ir pats. Besimokinant jis visas dėmesys nukrypo į telegrafiją, į elektrą ir jai jis paventė ne tik visą laiką, bet ir visas jėgas.

Pradėjęs tyrinėti elektros reiškinius, Markoni pastebėjo, kad šis dalykas dar mažai ištirtas, kad jis žmones dar galėtų nemažai nustebinti. Pirmas jo noras buvo visus išradimus, padarytus ligi jo dienu, pritaikinti žinių perdavimui ir kur norint, net į tolimiausias vietas, nenaudojant tam jokių vielų, nei kitų panašių įrengimų. Bevielis telegrafas tai jo išradimas.

Išradęs bevielį telegrafą, Markoni nesustojo vietoje, o vis dirbo ir dirbo, savo išradimą vis tobulino ir tobulino. Pagaliau, priėjo prie to, kad atrado, jog galima pasiųsti kur norint ne tik telegrafo ženklus, bet ir ištisus žodžius, ištisus kalbas ir tt., taip, kaip jos yra sakomos siuntėjo, natūraliai. Žinoma iš pradžių perduoti natūraliai garsus nekaip sekėsi, bet šiandien jau patys galime įsitikinti, kas yra atsiekta.

Šiandien radio yra naudojamas įvairiausiais susisiekimo bei susizinojimo tikslams. Šiandien be radio gyvenimas būtų daug liūdnas, nes taip skubiai perduoti žinias kitu kuriuo būdu nėra įmanoma.

Markoni dar gyvas ir vis savo srityje dar dirba.

Broliai, dirbkite už L. R. K. S. A. idėją.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIĐŲ

MALDAKNYGES

Table with 2 columns: Book title and price. Includes ANIOLAS SARGAS—Juodos odos aparais, ANIOLAS SARGAS—Minkštas odos aparais, DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos aparais, MALDU RINKINĖLIS—Prastais aparais, MALDU VAINIKELIS—aukštines aparais.

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI

Table with 2 columns: Book title and price. Includes MOTERISKI, paausuoti, MOTERISKI, aukšiniai, VYRIŠKI, aukšiniai, VYRIŠKI, paausuoti, MOTERIMIS SAGUTES, ŽIEDAI, 10 kt.

DRAMOS IR KOMEDIJOS

Table with 2 columns: Book title and price. Includes JURGIS DURNELIS, 4-rių veiksmų komedija, BIRUTE, 2-ju veiksmų melodrama—2mkatnio, VYSNIŲ SODAS—A. Cekovo 5-kių veiksmų komedija, LAISVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo, POTASAS IR PERLAMUTRAS—Glass ir Kleino 3 v. komedija, SMEKLOS—H. Ibseno šeimos drama trimis veiksmais, DANUS BRANČKA—3-ju aktu komedija, DOLPĖLIS MINISTERIJŲ TARNAUJA—Monologas, EMES IR KALBEK, GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama, JURGIS ŽIBURYS, 3-ju veiksmų vaizdelis, MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo, RYTŲ SVEČIAS, drama 4-rių aktu, TRYS SESUTĖS, 4-rių veiksmų drama, VALKATA, 4-rių veiksmų dramos vaizdelis.

ĮVAIRIOS KNYGOS

Table with 2 columns: Book title and price. Includes TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurausčio, ŠV. JEZAUS VARDŲ DR-Ų [STATAI]—Kun. P. Saurausčio, LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus, PERGYVENTOS VALANDOS, (Karvojauš Laiskai) 144 pusl., KAT. BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio, PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS ŽEMAIČIŲ VYSKUPIYSTĖ, 247 pusl. Vysk. M. Valančiausko, PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis, PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas, OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius, II dalis, KRAUČIUSI MOTIEJUS, dialogas, MONOLOGAI: Blaiv. Pirmininkas, Ant vienu pečių, Simas oratorius, IZDU SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson, SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos, ATSAIGAI SU UGNIMI, APIE APRAUDA, DEGTINĖ—NUODAI, DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 M., EUROPOS ISTORIJA, KRAŽIŲ SKERDYNĖ, KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS, KRUVINA REVOLUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS? KŪDKIŲ AKLETOJA (Kun. P. Saurausčio), LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS, LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA, LOGIKOS EVOLUCIJA, LAISVEN BEZENGINT, METRAŠTIS—1916 METŲ, NAUJOS GADYNĖS PRIEŠAUSRYJE, NAUJOJI VALDŽIA, PRAIMOSIŲ DEMOKRATIJOS PAGRINDAI, PAŽINKIME SOCIALIZMĄ, RŪTELĪŲ DARZELIS. Pamokymas kaip žolynai auginti, RAMBYNO TEVYNĖJE, RAKTAS SVEIKATON IR LAMEN, SOCIALIZMAS IR KRISČIONYBĖ, VIENYBĖS GALYBĖ, ANYKSCIŲ SILĖLIS, eilės, JONO KIMO EILĖS, NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS, TEVYNĖS GARSAI, eilės, PAVASARIO BALSAS—Maironio, TEVYNĖS KELIAIS (Liiūdo Giros eilės), LIETUVIŲ ISTORIJA, LIETUVIŲ LENKŲ UNJA, 40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai BAŽNYČIOS ISTORIJA, LIETUVIŲ ISTORIJA, RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto, RAUDONI ŽIEDAI, eilės.

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS

Table with 2 columns: Book title and price. Includes ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu, J. TALLAT-KELPSOS KORINIAI, GAILESCIO GIESMĖ, KETURI SUKTNIAI, NUPLASNOK, OI, TU, LAKSTINGALELE IR VANAGELIS TUPEJO.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes ANANTO BACIULIO KORINIAI, KO VEJAI PUCIA, keturiems balsams kanonas ir pianui, ARTOJAS (Duetas).

Table with 2 columns: Book title and price. Includes JUOZO ŽILEVICIAUS KORINIAI, ČIA KRĀSTAS LIŪDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas, LAISVĖS DAINA, ŠERIAU ŽIRGELI, ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes STASIO ŠIMKAUS KORINIAI, KAREIVIŲ DAINA, SUNKU MAN GYVENTI.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes AL. KACANAUSKO KORINIAI, SUDIEV LIETUVA, Mirkiam chorui, GERK GERK, GIRTUOKĖLEI, Mezzo soprano, LIETUVIŲ HIMNAS, UZ KLYSTANCIUS ŽMONES.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes M. PETRAUSKO KORINIAI, GRAŽI GAMTA, JUOZO NAUJALIO KORINIAI, MAN LIŪDNA, Mirkiam chorui, VASAROS NAKTYS, Mirkiam chorui, AR SKAUDA MAN SIRDĮ?

Table with 2 columns: Book title and price. Includes A. ALEKSIŲ KORINIAI, MEILE UZDEGTA KRŪTINE, vienam balsui prie piano, O, PAŽVELGKI, vienam balsui prie piano, MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS, duetas, GIESMĖ Į ŠV. KAZIMIERĄ, duetas.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes Mirkiam Chorui, PIRMŲN Į KOVA, IŠAUS VASARELĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė, KAI PAS BUVAU Jaunas, Žiūrau anksci rytų, Aš užgimiau Lietuvoj, MIELS TEVELI, Oi, skauda galvėle, Atsigėriau žali vyno, OI, DZIUM-DZIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernuželis; Aš turėjau vištą.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes TYKUSIS RYTELIS; Oi, linksio vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, čiūčiai-liūliai.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes P. SARPALIAUS KORINIAI, DUKRUŽELE, VAKARAS.

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATURA

Table with 2 columns: Book title and price. Includes KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko, VAIKU ŽVAIGŽDUTĖ, Dalis I, VAIKU ŽVAIGŽDUTĖ, Dalis II, TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS.

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VINCAS DEBESIS. Seniausias Lietuvių Namų Popieruotojas, Maliautojas, Plasteriuotojas. Abelnai atlieka visą medžio darbą. 7607 Star Avenue CLEVELAND, OHIO

STONIS RESTAURANT. Lietuviška valgykla, kurioje galima gauti skaniausių ir gardžiausių lietuviškų valgių ir le-gališkų gerimų—apačioje ir viršuje. 6824 SUPERIOR AVE.

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS Real Estate ir Generalis Apraudos Agentas 19 Metų Praktikos Tame Biznyje P. P. MULIOLIS 6606 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO Tel. Henderson 6729

NIKODEMAS A. WILKELIS. Laisniuotas Lietuvių Graborius. Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti 6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DELL E. JAKUBS-JAKUBAUSKIENĖ. Laisniuota Graborė—License Funeral Director LITHUANIAN FUNERAL HOME Automobiles and Invalid Car Service 6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio North of Superior at E. 67th St. Tel. Ednicott 1763

EAST 79-TH ST. PHOTO STUDIO. Šios fotografų studijos savininku yra ANTANAS BARTKUS, lietuvis, vienas iš žymiausių Cleveland'o artistų-fotografų. Jo darbas visuomet yra garantuojamas. Jis padaro didžiausių ir mažiausių vestuvių ir pavieniu paveikslus. Taip pat jis artistiška ižeda paveikslus į rėmus. Numeris: 1197 E. 79-th Street Cleveland, Ohio Telefonas—Henderson 3535

ST. CLAIR BAKERY. Kepa skaniausių ir geriausių ruginę ir kvietinę duoną. Norintieji jos gauti namuose ar krautuvsė, kreipkitės pas K. OBELS-OBELIENĖ 6212 Superior Ave. (1404 E. 66th St.) Cleveland, O.

